

PREDLOG

PRVA OBRAVNAVA
EVA 2012-2130-0053

ZAKON **O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja na področju turizma z navedbo predpisov, ki urejajo to področje

Turizem je perspektivna gospodarska dejavnost, ki ima vse pogoje za to, da postane ena najuspešnejših in najpomembnejših v Sloveniji. Še posebej je pomembna kot spodbujevalec gospodarske rasti in razvoja ter generator delovnih mest. Poleg tega spodbuja razvoj infrastrukture, pozitivno vpliva na uravnotežen regionalni razvoj, med seboj povezuje različne sektorje in spodbuja usmeritev Slovenije v trajnostni razvoj. S svojimi številnimi ugodnimi vplivi na gospodarski in družbeni napredek je eden glavnih dejavnikov nacionalnega in regionalnega razvoja v Sloveniji. Spodbujanje razvoja turizma ima zato v okviru nacionalnega gospodarstva še poseben pomen.

Turizem k slovenskemu bruto družbenemu proizvodu skupno prispeva 13 odstotkov (po podatkih WTTC). Turizem ima tudi velik multiplikativni učinek na preostale gospodarske panoge; proizvodni multiplikator je 1,75, kar pomeni, da če se proizvodnja v turističnih panogah v povprečju poveča za 100 eurov, se proizvodnja v celotnem gospodarstvu v povprečju poveča za 175 eurov. V plačilni bilanci Republike Slovenije turizem predstavlja 7,5 odstotka celotnega izvoza in 36 odstotkov izvoza storitev. Ta dejavnost zaposluje več kot 45.000 oseb, od tega jih je 30.000 zaposlenih v gostinstvu. Glede na to, da je turizem tesno povezan z drugimi gospodarskimi dejavnostmi, je z njim posredno povezanih še bistveno več delovnih mest.

V zadnjih 25 letih se je v Sloveniji število nočitev tujih turistov potrojilo, medtem ko se je število prenočitev domačih gostov povečalo za 21 odstotkov. V tem obdobju so se potrojili tudi prilivi iz naslova izvoza potovanj.

Leto 2016 je bilo za slovenski turizem rekordno. Slovenijo je v tem letu obiskalo 4,32 milijona turistov, ki so skupno realizirali 11,18 milijona nočitev (8,1 odstotka več kot v letu 2015), od tega 7,34 milijona oziroma 66 odstotkov tuji turisti, največ iz Italije, Avstrije in Nemčije kot tradicionalno najpomembnejših emitivnih trgov. Prilivi iz naslova izvoza potovanj (potrošnje tujih turistov v Sloveniji) so v tem letu znašali več kot 2,35 milijarde eurov. Trendi izrazite rasti se nadaljujejo tudi v letu 2017.

Področje turizma v Republiki Sloveniji ureja Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1; v nadaljevanju: ZSRT), ki

določa načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma, organiziranost za izvajanje turistične politike, okvire za njeno načrtovanje in izvajanje na državni ravni in na ravni turističnega območja ter za ta namen potrebna sredstva. Ureja tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, turističnega vodenja in spremljanja ter turističnih športnih storitev kot pridobitne dejavnosti.

Na podlagi ZSRT so bili sprejeti naslednji podzakonski akti, ki podrobneje urejajo posamezna področja iz zakona:

- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),
- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04),
- Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

Na podlagi ZSRT in Pravilnika o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma sta podeljeni dve javni pooblastili, obe Turistično gostinski zbornici Slovenije, in sicer za:

- podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev in vodenje registra teh licenc ter
- izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, in druge s tem postopkom povezane upravne naloge.

Odločba o podelitvi navedenih javnih pooblastil je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 41/16.

Posamezne vsebine, ki jih ureja ZSRT, so zajete tudi v drugih predpisih. Med temi velja omeniti zlasti Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B), ki določa ključ za delitev koncesijskih sredstev od posebnih iger na srečo kot najpomembnejšega finančnega vira za spodbujanje razvoja turizma, ter Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15; v nadaljevanju: ZVPot) in Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US), ki urejata vprašanja, povezana z varstvom turistov kot potrošnikov, oziroma pogodbeno razmerja pri organiziranju in prodaji potovanj.

Pri urejanju področja turističnega vodenja in spremljanja je treba upoštevati tudi Zakon o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/10) in Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16).

1.2 Ugotovitve pri spremljanju izvajanja veljavnega predpisa (predstavitev ciljev predpisa, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ta ocena, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi)

Aktivnosti za doseganje zastavljenih ciljev pri spodbujanju razvoja turizma so v obdobju po uveljavitvi ZSRT temeljile predvsem na:

- krepitevi partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, občin in države pri strateškem načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
- spodbujanju trženja celovite turistične ponudbe Slovenije,
- razvoju kakovostnih in tržno zanimivih integralnih turističnih proizvodov ter
- spodbujanju delovanja turističnih društev in njihovih zvez pri krepitevi turistične kulture.

Vse to je pripomoglo k uspešnemu razvoju dejavnosti. Rezultati pri turističnem prometu in prilivih od turizma kažejo, da so bili zastavljeni cilji večinoma uresničeni, čeprav so glede oblikovanja novih turističnih proizvodov in njihovega trženja ter povezovanja med ponudniki

turističnih storitev še precejšnje notranje rezerve, ki jih bo treba bolje izkoristiti, odpraviti pa tudi pomanjkljivosti in slabosti, ki so se pokazale pri izvajanju zakona.

ZSRT temelji na interesnem povezovanju zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe, kar omogoča sprotno prilagajanje organiziranosti turizma glede na njegove razvojne potrebe. Izkušnje pri izvajanju ZSRT in doseženi rezultati kažejo, da so načela in osnovne rešitve na področju organiziranosti turizma ustrezen temelj za njegovo nadaljnjo krepitev.

1.3 Poglavitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost oziroma obseg, vzrok za njihov nastanek)

Turistični promet se v zadnjem obdobju sicer povečuje, a razvoj turizma vseeno potrebuje nov zagon. Za doseg tega cilja je nujno treba zagotoviti dodatna finančna sredstva, tako za obnovo in razvoj infrastrukture kot tudi za trženje in promocijo turizma, saj razpoložljivi obseg sredstev ne omogoča nadaljnega povečevanja turističnega prometa in prihodkov od turizma. Ustvariti bo treba tudi ugodnejše možnosti za hitrejše in lažje uveljavljanje ter sprostitev različnih podjetniških pobud, katerih nosilci bodo predvsem manjši, specializirani (butični) ponudniki turističnih storitev, odpraviti ovire za njihovo povezovanje ter spodbuditi sodobne in izvirne oblike trženja. Možnosti za to so na turistično razvitih območjih, pa tudi tam, kjer ta dejavnost še ni zaživela. Na poti do tega cilja je treba odpraviti vse pogoje, sicer določene za opravljanje dejavnosti, ki niso pomembni za kakovost storitev in varstvo potrošnikov.

Načrtovane novosti sicer ne posegajo v temeljna načela in cilje veljavnega zakona, vendar je treba zaradi velikega števila členov, ki potrebujejo spremembo ali dopolnitev, pripraviti predlog novega zakona.

1.4 Kako so bili problemi ugotovljeni

Predlagatelj je vse od uveljavitve ZSRT v sodelovanju z drugimi ministrstvi, pristojnimi inšpektorati, organi lokalne samouprave, pristojnimi za turizem, z gospodarskimi subjekti s tega področja in njihovimi zbornicami ter civilno družbo spremljal učinke zakona in ugotavljal njegove slabosti, zbiral pa tudi predloge in pobude za izboljšanje. Tekoče je spremljal tudi spremembe vseh drugih predpisov v zvezi s področji, ki jih ureja zakon, in temu ustrezno pripravil predloge novih rešitev.

1.5 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Na ravni EU na področje turizma posega Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83 (EU) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2015/2302). Ta bo v domači pravni red prenesena z novim zakonom, ki bo urejal varstvo potrošnikov. Skrajni rok za prenos te direktive v domači pravni red je 1. 1. 2018, rok za njeno uveljavitev pa 1. 7. 2018. Do takrat se bo še lahko uporabljala Direktiva 90/314/EGS o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih. Ta je bila v slovenski pravni red prenesena z ZSRT, ZVPot in Obligacijskim zakonikom.

1.6 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja /

1.7 Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev /

1.8 Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev /

1.9 Razlogi, s katerimi se utemeljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

Med razlogi za sprejem tega zakona je treba še posebej izpostaviti namero, da se ustvari spodbudnejše poslovno okolje za razvoj turizma. Le na ta način bo mogoče doseči načrtovano povečanje turističnega prometa in prihodkov iz te dejavnosti. Za doseg tega cilja je treba zagotoviti tudi dodatna finančna sredstva, tako na ravni države kot na ravni občin.

Sredstva, s katerimi razpolaga javna agencija, pristojna za trženje in promocijo turizma, ne zagotavljajo nadaljnje stabilne rasti prihodkov od turizma. V letu 2017 ima ta agencija za izvajanje programa dela na razpolago 13 milijonov evrov (od tega 10,8 milijona evrov za izvajanje programa in 2,2 milijona evrov za delovanje), kar je premalo za občutnejše povečanje turističnega obiska in prihodkov od turizma. Kot najprimernejši dodatni finančni vir se kaže uvedba nove namenske dajatve (promocijske takse), ki se bo neposredno namenjala tej agenciji za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije. Ta taksa bo določena v višini 25 odstotkov vsakokratnega zneska zaračunane turistične takse in se bo obračunavala hkrati s turistično takso. Predlagatelj je proučeval tudi možnost, da bi se dodatna sredstva za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije zbirala iz dela turistične takse, vendar se za tako možnost ni odločil, da ne bi posegal v izvorni prihodek občine.

Ob predlogu, da se turistična taksa poviša na znesek do 2,5 eura, ob predvidevanju, da bodo občine v povprečju uveljavile turistično takso v nižjem znesku, in sicer v višini 2 eura, je mogoče oceniti, da bo po predlaganem izračunu, upoštevaje podatke o zbrani turistični taksi v letu 2016, iz naslova promocijske takse nacionalna turistična organizacija letno prejela okoli 4,7 milijona evrov dodatnih sredstev. Ta vir, v nasprotju z drugimi možnimi viri financiranja, ne bo pomenil dodatne finančne obremenitve gospodarstva, saj bo to takso plačal gost hkrati s plačilom turistične takse oziroma storitve prenočevanja.

Dodatna finančna sredstva v ocenjeni skupni višini 6,86 milijona evrov na letni ravni bodo za razvoj turizma pridobile tudi občine. Te z možnostjo večjega povišanja turistične takse prevzemajo tudi bistveno večjo obveznost za razvoj turizma na svojem območju. Glede na pričakovanje, da se bodo občine zavedale te svoje odgovornosti, pričakovano povečanje te takse ne bo tako veliko, da bi lahko zmanjšalo konkurenčnost ponudnikov nastanitvenih storitev. Ker predlog zakona določa le najvišji možni znesek turistične takse, pri čemer občine lahko določijo turistično takso v nižjem znesku, je mogoče pričakovati, da bodo občine v primerih, ko bi turistična taksa v ceni storitve posameznih skupin ponudnikov pomenila prevelik delež, skladno s svojo odgovornostjo za razvoj turizma v okviru turističnega območja s svojim aktom tem ponudnikom selektivno določile nižjo turistično takso od splošno predpisane.

Z namenom vzpostavitve spodbudnejšega poslovnega okolja za razvoj turizma so tudi zelo poenostavljeni pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov. Omilitev pogojev, vključno z opustitvijo izobrazbenega pogoja in zahtevanih delovnih izkušenj za vodenje in zastopanje organizatorja potovanj in agenta v pravnem prometu, bo brez dvoma spodbudno vplivala na razvoj, še posebno malih podjetij, na samozaposlovanje in novo zaposlovanje ter zmanjšanje sive ekonomije.

Področje turističnega vodenja zaradi izrazite podpore taki rešitvi v javni razpravi in tudi od posameznih deležnikov ostaja regulirano. Predlog zakona zato še naprej ureja pogoje za opravljanje poklicev turističnega vodnika in turističnega vodnika turističnega območja, dereguliran bo le poklic turističnega spremljevalca.

Uveljaviti je treba tudi nova spoznanja in izkušnje, pridobljene z izvajanjem zakona, ter posamezne določbe prilagoditi spremembam predpisov, ki so s tem zakonom povezani. V tem okviru je treba tudi odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti in slabosti veljavnega zakona. Te je mogoče razvrstiti v dve skupini. V prvo spadajo njegove določbe, ki so neuskklajene s predpisi, sprejetimi po njegovi uveljavitvi, in jih je zato treba z njimi uskladiti. To se nanaša predvsem na:

- Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10), zaradi katere so potrebne spremembe v zvezi z razvojnim načrtovanjem;
- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15 – ZUUJFO), ki v 14. členu določa, da med prihodke občine za financiranje primerne porabe ne spadata niti turistična taksa niti delež koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo. Občine svojo primerno porabo financirajo iz prihodkov od dohodnine;
- Zakon o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), ki narekuje, da se znesek turistične takse in zneski glob za prekrške navajajo v eurih;
- Zakon o gospodarskih zbornicah (Uradni list RS, št. 60/06, 110/09 in 77/11). Ta v 23. členu določa, da »pravni naslednik Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) nadaljuje z izvajanjem javnih pooblastil GZS, ki jih je ta imela v skladu z zakonom in drugimi predpisi do spremembe teh predpisov, vendar najdlje do poteka roka dveh let od uveljavitve tega zakona. Po preteku tega obdobja prevzame izvajanje teh nalog pristojno ministrstvo, če s posebnim zakonom ni drugače določeno.« Glede na to je s 24. 6. 2008 naloge, za izvajanje katerih je ZSRT pooblašчал Gospodarsko zbornico Slovenije (35., 39. in 40. člen), prevzelo Ministrstvo za gospodarstvo, ki je na podlagi javnega natečaja v tem obdobju za izvajanje teh upravnih nalog podelilo javno pooblastilo Gospodarski zbornici Slovenije (2008) oziroma Turistično gostinski zbornici Slovenije (2011 in 2016);
- Zakon o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS, št. 21/10), na podlagi katerega se v predlogu zakona ureja čezmejno/občasno opravljanje dejavnosti za ponudnike storitev iz držav pogodbenic;
- Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16), s katerim je bila podana pravna podlaga za e-poročanje v turizmu, kar vpliva tudi na način poročanja izvajalcev nastanitvene dejavnosti o pobrani turistični taksi.

V drugo skupino spadajo pomanjkljivosti in slabosti veljavnega zakona, ki so bile ugotovljene pri njegovem izvajanju, kar se nanaša zlasti na:

- podeljevanje javnega pooblastila na področju spodbujanja razvoja turizma, saj se je pokazalo, da je večina navedenih področij, ki naj bi bila predmet javnega pooblastila, v resnici storitev, ki bi jih bilo primerneje oddati kot javno naročilo, namesto da se za njihovo izvajanje podeli javno pooblastilo;
- postopek podeljevanja statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma, ki ga je treba skladno s pobudo civilne družbe urediti na povsem novih temeljih;
- področje organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, ki ga je treba razbremeniti prevelikega števila pogojev in zahtev, katerih izpolnjevanje ni nujno z vidika zagotavljanja varnosti turistov kot potrošnikov;
- področje turističnega vodenja, ki ga je treba natančneje urediti, upošteva nova spoznanja in izkušnje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj zakona je vzpostavitev čim ugodnejšega poslovnega okolja za učinkovit in uspešen razvoj slovenskega turizma, s spodbujanjem:

- partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, občin in države pri strateškem načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
- trženja in promocije celovite turistične ponudbe Slovenije,
- razvoja kakovostnih in tržno zanimivih celovitih turističnih proizvodov,
- delovanja turističnih društev in njihovih zvez.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih:

- svobodnega in interesnega združevanja zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe,
- sorazmernosti predpisanih zahtev in ciljev, ki se z zahtevo želijo doseči,
- enakosti in nediskriminatornosti pri opravljanju gospodarske dejavnosti,
- trajnostnega razvoja, ki upošteva enakopravno obravnavo gospodarskih, socialnih in okoljskih razvojnih dejavnikov,
- spoštovanja etičnega kodeksa v turizmu.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- Konkreten opis predlaganih rešitev
- Variantne rešitve, ki so bile proučevane, in utemeljitev predlagane rešitve

V **prvem** delu (1. do 2. člen) predlog zakona opredeljuje vsebino zakona in pomen uporabljenih izrazov.

V **drugem** delu (3. do 11. člen) predlog zakona določa način strateškega načrtovanja in izvajanja spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in način zagotavljanja za ta namen potrebnih sredstev.

Temeljni dokument načrtovanja razvoja turizma na državni ravni bo tudi v prihodnje Strategija razvoja turizma Republike Slovenije. Na predlog ministra, pristojnega za turizem, jo bo sprejemala Vlada Republike Slovenije.

Predlog zakona ne vsebuje več zahteve za vsakoletno pripravo turistične politike kot izvedbenega dokumenta strategije, saj se je pokazalo, da se s tem delo pri razvojnem načrtovanju podvaja in da to tudi ni več v skladu s predpisom, ki sistemsko ureja to področje. Namesto turistične politike bo minister, pristojen za turizem, letno sprejemal razvojni načrt, s katerim bo opredelil kratkoročne cilje, ukrepe in aktivnosti za spodbujanje razvoja turizma ter določil za to potrebna sredstva glede na potrjeni proračun, česar pa ni treba posebej urejati z zakonom, saj spada med redne delovne naloge ministrstva.

Predlog zakona opredeljuje tudi nosilce izvajanja ukrepov in aktivnosti strategije na državni ravni. V tem okviru v 5. členu določa, da dejavnost nacionalne turistične organizacije za načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije opravlja javna agencija za področje turizma, in opredeljuje njene naloge. Za izvajanje teh nalog bo zato še naprej skrbela samostojna javna agencija Slovenska turistična organizacija. Predlagatelj na temelju zastavljenih ciljev ocenjuje, da je za delovanje samostojne pravne osebe, ki bo izvajala vse naloge s področja načrtovanja in izvajanja politike trženja in promocije celovite turistične ponudbe Slovenije, ki jih zdaj izvaja Slovenska turistična organizacija, še naprej najprimernejša

pravnoorganizacijska oblika javne agencije. S tem zakonom bo ob upoštevanju prvega odstavka 6. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, 52/02, 51/04 – EZ-A, in 33/11 – EKom-C) dana tudi pravna podlaga za to, da te naloge še naprej opravlja javna agencija. To bo omogočalo ustrezen nadzor delovanja, ki ga bo opravljal ministrstvo, pristojno za turizem, in tudi optimalno izrabo proračunskih sredstev. Delovanje samostojne javne agencije za načrtovanje in izvajanje politike trženja in promocije celovite turistične ponudbe Slovenije bo pripomoglo k učinkovitemu izvajanju trženja in promocije slovenskega turizma ter oblikovanju učinkovitih instrumentov podpore tem aktivnostim. S tem bo tudi omogočeno učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog kot v primeru opravljanja nalog v ministrstvu ali organu v njegovi sestavi.

V predlogu zakona je v 6. členu opredeljen tudi pravni temelj za podeljevanje javnega pooblastila. Upravne naloge, za izvajanje katerih lahko minister, pristojen za turizem, podeli javno pooblastilo, so določene povsem na novo. Za večino nalog, ki so v ZSRT navedene kot predmet javnega pooblastila, je namreč primerneje izvesti postopek oddaje javnega naročila. Pogoji in merila za podeljevanje javnega pooblastila, postopek podeljevanja, podaljšanja in odvzema so po novem natančno določeni v zakonu, zato tudi ne bo več potrebno, da bi to področje podrobneje urejali s podzakonskim aktom.

Upošteva se pripombe civilne družbe in drugih deležnikov bo podeljevanje statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma v 9. členu urejeno drugače kot v ZSRT, in sicer tako, da bo bolj primerljivo z ureditvijo na drugih področjih.

Drugače kot v ZSRT se tako v slovenski zakonodaji kot tudi v tujini status v javnem interesu praviloma podeljuje zasebnim pravnim osebam (praviloma nevladnim organizacijam), če te s svojim delovanjem dosegajo določene javno koristne učinke, in to ne glede na obstoj javnega sektorja na tem istem področju. Te organizacije sodelujejo tudi z javnim sektorjem in pogosto prav to sodelovanje prinese največje koristi za družbo. Temu sledi tudi predlagana ureditev, ki spodbuja takšno sodelovanje in iskanje sinergij tudi na področju spodbujanja razvoja turizma. Za doseg tega cilja so zato poenostavljeni tudi pogoji za pridobitev statusa v javnem interesu. Opuščena je zahteva po predložitvi soglasja občine oziroma občin, ki je lahko za pravne osebe, ki delujejo v javnem interesu, ovira za pridobitev statusa. Odločanje o organiziranosti in načinu izvajanja spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja seveda ostaja v pristojnosti občine, vendar to ne zajema tudi odločanja o tem, kdo bo imel status v javnem interesu, saj se status podeljuje osebam zasebnega prava oziroma tistemu, ki izpolnjuje postavljene pogoje. Za podelitev statusa je namreč treba presoditi, kakšne učinke ima delovanje neke pravne osebe, kar pa je strokovna naloga ministrstva, pristojnega za turizem. Zaradi te spremembe predlagatelj opušča tudi ločeno podeljevanje statusa pravne osebe na nacionalni ravni in v okviru turističnega območja, saj tudi na drugih področjih taka delitev ne obstaja. Pridobivanje statusa v javnem interesu bo za pravne osebe po novem zato lažje, kar je tudi v interesu predlagatelja, saj pridobljen status pomeni krepitev mreže subjektov, ki vsak v svojem okolju in na svoji ravni spodbujajo razvoj turizma.

V **tretjem** delu (12. do 14. člen) predlog zakona opredeljuje okvir načrtovanja, organiziranja in izvajanja spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja. Za to so posebej določeni namenski viri financiranja (del koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, turistična taksa), ki so prihodek občine, in na tej podlagi tudi nameni, za katere se posamezni namenski vir lahko porabi (ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in vlaganje v turistično infrastrukturo ter opravljanje dejavnosti in storitev, ki so v javnem interesu). Predlog zakona posebej opredeljuje odgovornost občine, da zagotovi opravljanje teh dejavnosti in storitev, ter strogo namensko porabo virov za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja.

Način določanja višine, pobiranja in nakazovanja turistične takse je v predlogu zakona določen v **četrtem** delu (15. do 24. člen).

Po predlogu tega zakona se višina turistične takse ne bo več določala kot zmnožek med vrednostjo točke in številom točk, ki ga določi občina. Namesto tega je v predlogu zakona naveden le najvišji mogoči znesek turistične takse, izražen v eurih. Ta znesek bo za vse občine enak in bo znašal 2,5 eura. Predlagani dvig turistične takse je nujen, saj bo le tako mogoče zagotoviti dodatna sredstva za spodbujanje razvoja turizma, kar je nujno za doseganje začrtanih razvojnih ciljev.

Skladno s Sklepom o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14) od 1. januarja 2015 naprej znaša vrednost točke turistične takse 0,115 eura; najvišji znesek turistične takse (pri 11 točkah) je torej 1,265 eura. Predlagani znesek (2,5 eura) je od trenutno najvišjega zneska turistične takse torej višji za 197,63 odstotne točke, vendar je mogoče pričakovati, da bo možnost za dvig turistične takse v polni meri izkoristilo le manjše število občin, in še to selektivno, upošteva vrsto ali kategorijo nastanitvenih obratov.

Na temelju podatka o prihodu občin iz naslova turistične takse v Republiki Sloveniji v letu 2016 v skupnem znesku 11.808.432 eurov, ob predpostavki, da se obseg in struktura zavezancev za plačilo turistične takse ne bo spremenila, je v primeru, da bi se turistična taksa zaračunavala v povprečni višini 2 eura, mogoče oceniti, da bi po novem zbrali iz tega naslova okoli 18,67 milijona eurov oziroma 6,86 milijona eurov več kot v letu 2016, za kolikor se bo torej povečal prihodek občin iz tega naslova.

Dvig turistične takse je mogoče pričakovati predvsem v turistično najbolj razvitih občinah, torej tam, kjer je turizem postal tako pomembna dejavnost, da so nujna nova vlaganja v razvoj turistične infrastrukture, kar zahteva dodatna finančna sredstva.

Občina bo pri določitvi višine turistične takse lahko upoštevala vrsto nastanitvenih obratov, prebivanje v sezonskem ali zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki jih brezplačno zagotavlja turistom. S tem ko bo občina odločala o višini turistične takse, prevzema tudi vso odgovornost, ki je povezana s to odločitvijo, upošteva vpliv morebitnega dviga turistične takse na cene oziroma na konkurenčnost nastanitvenih obratov.

Ob plačilu turistične takse bo gost po predlogu tega zakona plačal tudi promocijsko takso, kar glede na ZSRT pomeni novost. Promocijska taksa se bo turistom zaračunala hkrati s plačilom turistične takse, in to v znesku v višini 25 odstotkov obračunane turistične takse. Promocijska taksa bo prihodek javne agencije iz 5. člena predloga zakona oziroma Slovenske turistične organizacije in bo namenjena za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije.

Če bo občina določila turistično takso v najvišjem možnem znesku, torej 2,5 eura, bo promocijska taksa znašala 0,625 eura, kar pomeni, da bo gost ob plačilu stroška prenočevanja plačal obe taksi v skupni višini 3,125 eura.

Upošteva ocenjeno višino turistične takse v primeru načrtovanega povečanja bi bilo ob uvedbi promocijske takse v višini 25 odstotkov zaračunane turistične takse za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije dodatno na razpolago okoli 4,7 milijona eurov.

Glede na naravo turistične takse ni mogoče pričakovati, da bi njeno predlagano povišanje oziroma na novo uvedena promocijska taksa lahko vplivala na splošno rast cen.

Neposredna usmeritev promocijske takse v Slovensko turistično organizacijo kot stabilen sistemski vir za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije je za ohranitev konkurenčnega položaja slovenskega turizma na tujih trgih nujna. Predlagatelj je obravnaval tudi druge možnosti za zagotovitev dodatnih sredstev za trženje in promocijo turizma, na primer uvedbo posebne dajatve, ki bi jo gospodarski subjekti namenjali za razvoj turizma na turističnem območju, vendar bi taka dajatev pomenila novo finančno obremenitev za te subjekte, zato se predlagatelj zakona za ta ukrep ni odločil.

Določene so tudi kategorije oseb, ki so oproščene plačila turistične takse. Med temi ni več oseb, ki prenočujejo v planinskih postojankah, polovične oprostitev plačila turistične takse pa bodo po novem deležne le še osebe od sedmega do osemnajstega leta starosti, ne pa tudi turisti v kampih in v mladinskih prenočiščih. Ob tem je občinam dana možnost, da v svojem predpisu določijo dodatne oprostitev plačila turistične takse.

Po podanem predlogu bodo nastanitveni obrati celoten znesek pobrane turistične in promocijske takse nakazali do 25. dne v mesecu za pretekli mesec na poseben račun občine, ta pa bo nato pobrano promocijsko takso v osmih dneh prenakazala na poseben račun javne agencije iz 5. člena predloga zakona.

V predlogu zakona je tudi izrecno predpisana namenska poraba turistične takse in dela koncesijske dajatve, ki se nameni lokalnim skupnostim.

Način zaračunavanja turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj ter plovil v turističnih privezih se v predlaganem zakonu, upošteva argumente občin, bistveno ne spreminja. Predlagani zakon plačilo te takse tudi za naprej veže na lastništvo objekta. Lastnik objekta bo tudi po novem plačal turistično takso zase in za vse druge osebe, ki uporabljajo nastanitveni objekt, v pavšalnem letnem znesku na podlagi kvadrature objekta, na podlagi katere je določeno število ležišč. Predlog zakona določa tudi lestvico za plačilo te takse in njen najvišji možen znesek (za objekte v najvišji skupini glede velikosti stanovanjske površine oziroma števila ležišč ta taksa znaša do 250 eurov; ta znesek je za 8,8 odstotne točke višji od najvišjega možnega zneska, določenega v skladu z ZSRT: $0,115 \text{ eura (vrednost točke)} \times 400 \text{ točk} \times 5 = 230 \text{ eurov}$).

Predlagatelj je sprva predvidel, da bi plačilo vezal na število ležišč in da bi bilo plačilo te takse mogoče tudi po dejanskem številu nočitev, o čemer bi se odločil lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja, ki bi svojo odločitev moral sporočiti pristojnemu občinskemu organu, vendar je bilo v okviru javne razprave ugotovljeno, da bi bil tak sistem zelo težko izvajati, tako kar zadeva lastnike teh objektov in druge osebe, ki bi se pri njih nastanile, kot tudi kar zadeva zagotavljanje možnosti vsakokratnega vplačila te takse, pri čemer bi bili s tem povezani stroški nesorazmerni glede na prihodke iz tega naslova. Zelo težavno bi bilo tudi zagotavljanje nadzora. Obstoječa ureditev temelji na vzpostavljenem sistemu evidentiranja podatkov o lastnikih počitniških hiš in počitniških stanovanj, ki obsegajo tudi kvadrature počitniških hiš oziroma počitniških stanovanj za vsakega lastnika, ki je uradno preverljiv. Ustreznosti upoštevanja velikosti stanovanjskih površin pri izračunu pavšalne turistične takse je v sodbi IU1247/2015-12 pritrdilo tudi Upravno sodišče Republike Slovenije. V primeru drugačne ureditve bi bilo skoraj nemogoče zagotavljati učinkovit nadzor nad morebitnimi kršilci predpisa. Poleg tega so občine, da bi to področje kar najbolje uredile, v ozaveščanje, obveščanje ter vzpostavitev evidenc v preteklih letih vložile veliko finančnih sredstev.

Ta taksa je utemeljena predvsem z vidika zagotavljanja materialnih možnosti za spodbujanje razvoja turizma na lokalni ravni. Občine, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane za njeno zaračunavanje, morajo v povečevanje in ohranjanje kakovosti ponudbe veliko vlagati, zato

potrebujejo dodatne vire financiranja. Lastnikom počitniških hiš ali počitniških stanovanj in plovil le tako lahko zagotovijo primerno turistično infrastrukturo, brezplačne storitve in ugodnosti ter splošno višjo raven kakovosti bivanja. Zaračunavanje turistične takse za osebe, ki prebivajo v počitniških hišah in počitniških stanovanjih, oziroma za njihove lastnike je v tem trenutku edina možnost, da se občinam zagotovijo dodatna namenska sredstva.

Podobna ureditev je predlagana za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih, pri čemer bi najvišji možen znesek turistične takse znašal 150 eurov (zdaj znaša 1200 točk oziroma 138 eurov).

V **petem** delu (25. do 33. člen) predlog zakona ureja pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev. Na tem področju predlog zakona, z namenom odpraviti administrativna bremena in poenostaviti pogoje za opravljanje dejavnosti ter s tem spodbuditi njen razvoj, globoko posega v veljavno ureditev.

Glede na veljavni zakon se, upošteva je pojme, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2015/2302, na novo pojavlja opredelitev »potovalnih storitev«. Zajema storitve, katerih kombinacija predstavlja turistični paket. Turistični paket pomeni kombinacijo najmanj dveh potovalnih storitev znotraj istega potovanja. Pri tem ni pomembno, ali posamezne storitve v paket združi organizator sam ali na zahtevo in v skladu z izbiro potnika. Določeni so tudi dodatni alternativni objektivni pogoji, v primeru katerih se šteje, da gre v konkretnem primeru za turistični paket. S takšno opredelitvijo so zajeti tudi novodobni načini oblikovanja turističnih paketov, ko na primer potnik v istem postopku rezervacije sam oblikuje paket na eni prodajni točki in so storitve izbrane, preden se zaveže plačati (pogodba oziroma pogodbe se dejansko sklenejo šele po tem, ko potnik izbere vse storitve), ali je paket kupljen prek povezanih postopkov spletne rezervacije, če so drugemu podjetju posredovani določeni osebni podatki potnika in je pogodba s tem drugim podjetjem sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Prav tako se šteje za turistični paket, če je kot tak oglaševan ali če se prodaja po enotni ceni, saj v teh primerih potnik upravičeno pričakuje, da sklepa pogodbo o turističnem paketu.

Pomen pojma turistični paket je ključen tudi za opredelitev »pogodbe o turističnem paketu«, saj gre za tovrstno pogodbo v vseh primerih, ko je predmet pogodbe turistični paket. Če gre za turistični paket, oblikovan na podlagi ločeno sklenjenih pogodb, se vse pogodbe o potovalnih storitvah štejejo za pogodbo o turističnem paketu.

Od turističnega paketa pa se razlikuje pojem »povezan potovalni aranžma«. Za povezan potovalni aranžma gre v primerih, ko sta izbrani vsaj dve potovalni storitvi za namene istega potovanja, in ne gre za turistični paket, zaradi česar so s posameznimi ponudniki potovalnih storitev sklenjene ločene pogodbe.

Direktiva (EU) 2015/2302 dopušča, da se določbe poglavja, ki bo urejalo pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov, ne bodo uporabljale za turistične pakete, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo prenočevanja (izlete), turistične pakete, ki so ponujeni ali občasno izvedeni na nepridobitni podlagi samo za zaključene skupine potnikov, in za turistične pakete, kupljene na podlagi okvirne pogodbe za organiziranje poslovnih potovanj med podjetjem in drugo fizično ali pravno osebo, ki deluje za namene, povezane z njegovo pridobitno dejavnostjo. Na ta način bodo tudi presežene poglobitve težave in zapleti, do katerih je prihajalo v zvezi z organiziranjem društvenih in podobnih izletov zaradi ne dovolj jasne opredelitve turističnega aranžmaja v ZSRT.

Posebej je treba poudariti, da bo v primeru uveljavitve takega predloga moral organizator izleta, turističnega paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja seveda izpolnjevati vse pogoje, ki jih določajo splošni predpisi, kar pomeni, da bo moral biti za svojo dejavnost registriran skladno z zakonom, obračunavati davke ipd. Najpomembnejša razlika je torej v tem, da tem organizatorjem ne bo treba zagotavljati jamstva za primer insolventnosti.

Upošteva je pripombe iz javne razprave je zaradi preprečevanja izigravanja zakona in nelojalne konkurence na novo določeno, da se izjeme, ki zadevajo izlete in občasno izvajanje turističnih paketov, nanašajo le na turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki se javno ne oglašujejo, in da mora organizator potnike pred izvedbo paketa na jasn in razumljiv način obvestiti, da ne zagotavlja izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti organizatorja potovanja iz prvega odstavka 32. člena tega zakona.

Pri tem je kot občasne mogoče šteti tiste turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, katerih skupna letna višina vplačanih zneskov za njihovo izvedbo ne presega 15.000 eurov. Navedena omejitev vplačil se ne bi uporabljala za vzgojno-izobraževalne ustanove pri izvajanju strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki so določene z letnim delovnim načrtom teh ustanov, in za društva, ki jim je skladno z zakonom, ki ureja društva, priznan status društva, ki deluje v javnem interesu, ter za verske ustanove, ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja versko svobodo, pri izvajanju njihovih rednih aktivnosti.

Licence za organizatorje potovanj in turistične agente zagotavljajo urejenost trga, vodenje registra izdanih licenc pa večjo preglednost področja, kar je še posebej pomembno z vidika varstva potrošnikov. Licence tudi pripomorejo k zagotavljanju višje ravni kakovosti storitev in povečujejo kredibilnost pri partnerskem sodelovanju doma in še posebej v tujini, zlasti v primerih zahteve po akreditaciji. V Republiki Sloveniji je po podatkih za leto 2016 registriranih 553 turističnih agencij z licenco, od teh je bilo 471 oziroma 85 odstotkov agencij z licenco za organiziranje in za prodajo, preostale pa so opravljale le dejavnost posredovanja oziroma prodaje turističnih aranžmajev. Leta 2016 je na novo začelo poslovati 55 turističnih agencij, 49 pa jih je prenehalo delovati.

Obveznosti licenc evropske države ne urejajo enotno. V nekaj več kot polovici, med njimi v vseh sosednjih državah, so licence obvezne, po drugi strani pa v več turistično razvitih državah teh licenc ne poznajo (Nemčija, Nizozemska itd.). V državah, v katerih licence niso predpisane, so za ustanovitev turističnih agencij najpogosteje zahtevane različne oblike finančnih jamstev.

Obveznost pridobivanja licenc za organizatorje potovanj in turistične agente v predlogu zakona zato ostaja, le za ponudnike, ki ponujajo izključno povezane potovalne aranžmaje, zaradi specifik njihovega poslovanja ta zahteva ne bo veljala. Predlagatelj je obravnaval tudi možnost, da se ta obveznost za turistične agente odpravi, saj pomeni administrativno oviro, ki je za podjetja hkrati tudi strošek (enkratni strošek licence (certifikata) znaša 206 eurov, strošek letnega nadomestilo za vodenje registra in arhiva izdanih licenc pa 59,5 eura), vendar se za tako možnost ni odločil, saj je preglednost in urejenost tržišča z vidika varstva potrošnikov izjemno pomembna, še posebej z vidika pogojev za učinkovit nadzor nad izvajanjem določb Direktive (EU) 2015/2302.

Novost v tem delu predloga zakona je korenita poenostavitev pogojev za organizatorje potovanj in turistične agente, z izjemo zahteve za zavarovanje v primeru insolventnosti. Tak predlog sledi usmeritvam Vlade RS za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje zakonodajnih bremen, skrbi za mala podjetja, med katera spadajo večinoma tudi mnogi organizatorji potovanj in turistični agenti, pa tudi načelom, ki jih je sprejela Evropska unija v Direktivi 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

Predlog zakona ne vsebuje več zahtev glede izobrazbe in delovnih izkušenj za vodenje dejavnosti in zastopanje organizatorja potovanja in turističnega agenta v pravnem prometu. Ob opustitvi te zahteve kot enega izmed pogojev za opravljanje dejavnosti ni mogoče spregledati, da so bolj ali manj zahtevni pogoji za vodjo dejavnosti in zastopanje organizatorja potovanja oziroma turističnega agenta predpisani le v devetih državah EU. Poleg Slovenije so to Avstrija, Belgija, Francija, Madžarska, Italija, Luksemburg, Malta in Slovaška. Na Češkem so določeni le

pogoji za organizatorja potovanja, ne pa tudi turističnega agenta. V vseh drugih državah EU tega pogoja sploh ne poznajo.

V prid taki odločitvi so tudi povsem praktične izkušnje pri izpolnjevanju tega pogoja. Osebe, ki želijo kot samostojni podjetniki začeti opravljati to dejavnost, kljub zaposlitvi v turistični agenciji pogosto sploh ne morejo pridobiti potrebnih izkušenj z organiziranjem potovanj. Niso redki niti primeri, ko turistične agencije tej zahtevi formalno zadostijo z zaposlitvijo prokurista, dejansko pa jih vodi oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev. Ta določba zato ne pripomore k zagotavljanju kakovosti storitev oziroma ne zagotavlja varstva potrošnikov, posredno pa omejuje konkurenco na trgu.

Predlog zakona tudi ne vsebuje več pogoja, da oseba, ki vodi dejavnost, ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo in pravni promet oziroma ji ni bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti s področja organiziranja turističnih aranžmajev, dokler ta prepoved traja. Po odločitvi Ustavnega sodišča (št. odločbe U-I-311/11-16 z dne 25. 4. 2013, objavljena v Uradnem listu RS, št. 44, dne 24. 5. 2013) se izpolnjevanje tega pogoja namreč preverja v vseh primerih ustanavljanja oziroma registracije pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov.

Varstvo potnikov v primeru insolventnosti, ki med drugim zajema tudi zavarovanje za poplačilo stroškov vrnitve oseb na potovanju v kraj njihovega prebivališča oziroma odhoda, če tega organizator potovanja na primer zaradi insolventnosti ni sposoben sam financirati, bo po novem v celoti urejeno skladno z določbami 17. in 18. člena Direktive (EU) 2015/2302, ki bo v domači pravni red prenesena z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov. Do uveljavitve tega zakona bo še mogoče sklepati zavarovanje za primer insolventnosti, ki ga zahteva Direktiva 90/314/EGS o paketnih potovanjih, organiziranih počitnicah in izletih v 7. členu in je v slovenski pravni red preneseno s šesto alinejo prvega odstavka 36. člena ZSRT.

Predlog zakona med pogoji za pridobitev licence za dejavnost organiziranja turističnih paketov ne vsebuje več zahteve za predložitev jamstva ali dokazila o zavarovanju za povrnitev škode zaradi neizvajanja ali neustreznega izvajanja pogodbenih obveznosti. Direktiva (EU) 2015/2302 take zahteve namreč ne vsebuje.

Pravice potrošnika v primeru neizvedbe pogodbe v Republiki Sloveniji ureja prvi odstavek 57.g člena ZVPot, ki določa, da organizator potovanja odgovarja za škodo, ki jo povzroči potrošniku, zaradi delne ali popolne neizpolnitve pogodbe v skladu s splošnimi pravili, ki urejajo obligacijska razmerja. Obligacijski zakonik v 890. členu določa, da organizator potovanja odgovarja za škodo, ki jo je povzročil potniku, ker sploh ni izpolnil ali je le delno izpolnil s pogodbo in zakonikom določene obveznosti, ki se nanašajo na organiziranje potovanja. To pomeni, da je zahteva za sklenitev posebnega zavarovanja iz sedme alineje prvega odstavka 36. člena ZSRT podvajala zakonsko ureditev, za organizatorje potovanj pa je pomenila le dodaten strošek (okoli 250 evrov letno). Na neučinkovitost takega zavarovanja kaže tudi dejstvo, da takšnih škod, kakršne so organizatorji turističnih aranžmajev zavarovali v zavarovalnicah, te ne krijejo in da to celo navajajo med splošnimi pogoji zavarovanja. Iz zbranih podatkov izhaja, da je bilo v času veljavnosti ZSRT na temelju 911 sklenjenih zavarovanj podanih 15 odškodninskih zahtevkov, pri čemer nobenemu zahtevku ni bilo ugodeno oziroma odškodnina ni bila izplačana.

Predlog zakona po novem, skladno z zahtevami Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu, posebej ureja tudi pogoje za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic, in to tako, da lahko pravne osebe iz držav pogodbenic v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja in/ali prodaje turističnih paketov, če izpolnjujejo pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri imajo sedež. Druga alineja tretjega odstavka 15. člena Zakona o storitvah na notranjem trgu namreč določa, da se čezmejno opravljanje storitev lahko omejuje le, če so omejitve utemeljene z razlogi javnega reda, javne varnosti, javnega

zdravja ali varstva okolja. Ker je uveljavitev licenc v ZSRT utemeljena le z varstvom potrošnikov in urejanjem razmer na trgu, pri licencah za turistične agencije nobenemu izmed navedenih pogojev ni zadoščeno. Od turističnih agencij iz držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki bi v Republiki Sloveniji čezmejno opravljale storitve, torej ni mogoče zahtevati, da se prilagodijo slovenski zakonodaji glede pogojev za opravljanje dejavnosti oziroma pridobitve licence, morajo pa izpolnjevati vse tiste pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri imajo sedež.

Pomembne spremembe so predlagane tudi glede turističnega vodenja in spremljanja, ki ju predlog zakona ureja v **šestem** delu (34. do 39. člen).

V Republiki Sloveniji je bilo konec leta 2016 v register vpisanih 1277 turističnih vodnikov in vodnic ter 978 turističnih spremljevalcev in turističnih spremljevalk. Približno polovica turističnih spremljevalcev in turističnih spremljevalk je bilo vpisanih v register na podlagi priznavanja dveletnih delovnih izkušenj iz dejavnosti organiziranja potovanj.

Predlagatelj je pri pripravi osnutka zakona sprva dosledno sledil usmeritvi Vlade Republike Slovenije in se zato odločil, da skladno s cilji strateškega razvojnega projekta »P10: Prenova reguliranih dejavnosti in poklicev« deregulira vse poklice v turizmu. V Republiki Sloveniji je v evidenci reguliranih poklicev namreč še vedno kar 242 poklicev, kar nas uvršča med države članice z najvišjo stopnjo regulacije poklicev. Njihovo število se sicer postopno znižuje, a je še vedno visoko. Med reguliranimi poklici naj bi se ohranili le tisti, pri katerih za to obstajajo posebej utemeljeni razlogi, kot so učinek na javno zdravje, varnost in okolje. Pri odločitvi o deregulaciji je predlagatelj upošteval tudi sveženj ukrepov, sprejetih za lažje zagotavljanje storitev v EU, ki ga je 10. 1. 2017 predstavila Evropska komisija. Med ukrepi so tudi Smernice o priporočilih za reforme na področju regulacije poklicnih storitev. Slovenija je med priporočili izpostavljena tudi glede nedefiniranih poklicnih aktivnosti, vezanih na poklic turističnega vodnika (poleg splošnega priporočila glede sorazmernosti regulacije), saj pri turističnih vodnikih spada med najbolj regulirane države članice. V EU je ta poklic sicer reguliran v polovici držav članic. █

V okviru javne razprave in medresorskega usklajevanja se je po tehtanju med pozitivnimi in negativnimi učinki regulacije oziroma deregulacije poklicev turističnega vodnika pokazalo, da bi imela deregulacija poklica turistični vodnik lahko več negativnih posledic, kot bi prinesla koristi, zato se je predlagatelj odločil, da regulacijo poklica turistični vodnik ohrani in da se deregulira le poklic turistični spremljevalec oziroma vodja poti.

Poglaviten argument za ohranitev regulacije poklica turistični vodnik je, da ta zagotavlja višjo raven kakovosti storitev in boljšo predstavitev kulturne dediščine, naravnih znamenitosti in posebnosti posameznega območja, pa tudi da je poklic turističnega vodnika reguliran v vseh sosednjih državah. Regulacija tega poklica domačim turističnim vodnikom, ki spremljajo skupine domačih gostov v tujino, v državah, v katerih to predpisi zahtevajo, tudi olajšuje dokazovanje strokovne usposobljenosti pristojnim organom v teh državah. To je pomembno zlasti v državah, v katerih mora tuji turistični vodnik, skladno z Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, vsako leto notificirati (predhodno priglasiti) opravljanje dejavnosti pri pristojnem organu (Avstrija, Italija itd.). Skladno z določbami Direktive 2013/55/EU o priznavanju poklicnih kvalifikacij domači turistični vodniki lahko sicer svojo strokovno usposobljenost v državah, v katerih mora tuji turistični vodnik predhodno priglasiti opravljanje dejavnosti pri pristojnem organu (Avstrija, Italija itd.), to dokazujejo tudi z dokazilom, da so v zadnjih desetih letih vsaj eno leto opravljali poklic turističnega vodnika, ali z drugimi dokazili, kar pa je seveda bolj zahtevno.

Predlog zakona zdaj določa, da mora organizator potovanja pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti turističnega vodnika, če program potovanja vsebuje turistično vodenje, sicer pa lahko tudi le vodjo poti, ki udeležence spremlja po vnaprej določenem programu ter zanje opravlja organizacijske in tehnične storitve

ves čas trajanja turističnega potovanja. Naloge turističnega vodnika so po novem natančno določene, s čimer je opredelitev njegove dejavnosti prilagojena opredelitvi, ki jo Evropski komite za standardizacijo (CEN) določa po terminološkem standardu EN 12809:2003.

Pogoji za poklic »vodja poti« (v ZSRT je ta poklic poimenovan »turistični spremljevalec«) niso več predpisani, je pa prisotnost osebe, ki opravlja te naloge, pri izvedbi turističnega paketa obvezna, če ni zagotovljeno spremstvo turističnega vodnika. Poklica vodje poti druge evropske države z redkimi izjemami (na primer Hrvaška) ne urejajo s predpisi in za to tudi ni utemeljenih razlogov.

Po veljavni zakonodaji je za izvajanje upravnih nalog, povezanih s podeljevanjem licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov, vodenja registra teh licenc in izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, odgovorno ministrstvo, pristojno za turizem. Slednje je te naloge z javnim pooblastilom leta 2016 za štiri leta ponovno poverilo Turistično gostinski zbornici Slovenije.

Po predlogu tega zakona bodo zahteve, ki se nanašajo na opravljanje poklica turističnega vodnika, v prihodnje veljale tudi za tuje državljane, ki vodijo organizirane skupine obiskovalcev, ki so začeli svoje potovanje zunaj Republike Slovenije. Določbo ZSRT, po kateri zahteva glede izpolnjevanja pogoja za opravljanje poklica turističnega vodnika za te osebe ni veljala, so domači turistični vodniki šteli za diskriminatorno, zato te izjeme osnutek zakona več ne vsebuje. Posebna ureditev je predvidena le za turistične vodnike iz držav pogodbenic.

Turistične agencije, katerih vodniki ne bi mogli dokazati poklicne kvalifikacije po tem zakonu, bodo morale po novem zato tudi za vodenje skupin turistov, ki so začele potovanje v tujini, obvezno najemati domače turistične vodnike, razen v primeru turističnih vodnikov iz držav pogodbenic, za katere po tem zakonu velja posebna ureditev.

Prenovljen program usposabljanja turističnih vodnikov bo zagotavljal, da bo najemanje domačih turističnih vodnikov temeljilo predvsem na lastnem interesu tujih agencij zaradi kakovostnejše izvedbe programa. Da bi bila regulacija upravičena in sorazmerna, bo predlagatelj pri pripravi prenovljenega programa usposabljanja turističnih vodnikov upošteval tudi predhodno pridobljena znanja kandidatov

Predlog zakona na novo ureja pogoje za opravljanje poklica turističnih vodnikov za osebe iz držav pogodbenic in s tem povezan postopek priznavanja poklicne kvalifikacije. Ureja tudi pogoje za občasno opravljanje poklica turističnih vodnikov za osebe iz držav pogodbenic, tako da določbe tega zakona, ki urejajo pogoje za domače turistične vodnike, ne veljajo za državljane države pogodbenice, ki v tej državi izpolnjujejo pogoje za opravljanje dejavnosti turističnega vodnika in ta poklic v Republiki Sloveniji opravljajo občasno. Občasnost izvajanja teh storitev se, skladno s prakso Sodišča EU, presoja od primera do primera, upošteva zlasti njihovo trajanje, pogostost, rednost in neprekinjenost. Tem turističnim vodnikom tudi ne bo treba predhodno priglasiti (notificirati) opravljanja poklica. Obveznost notifikacije temelji na možnosti, ki jo ponuja 5. člen Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, da se nadzira trg dela. Predlog zakona, kot rečeno, ne določa obveznosti prijave občasnega dela, ker sledi načelu prostega pretoka storitev, kot izhaja iz Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu. Drugačna odločitev bi imela za posledico velik obseg administriranja in s tem povezane stroške, ki bi brez posebnih pozitivnih učinkov bremenili slovenski državni proračun.

Skladno z Zakonom o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list, št. 39/16) predlog zakona po novem za organ, pristojen za izvajanje nalog, kakršne so izdaja potrdil slovenskim državljanom o poklicni usposobljenosti v Republiki Sloveniji

in potrdil pravnim osebam o zakonitem opravljanju dejavnosti v Republiki Sloveniji, vodenje evidenc in statističnih podatkov, upravno sodelovanje z drugimi pristojnimi organi držav pogodbenic itd., na področju poklica turističnega vodnika v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic določa ministrstvo, pristojno za turizem.

Predlog zakona ne vsebuje več določbe o opravljanju dejavnosti turističnih športnih storitev in vodenju turistov pri organiziranih športnih dejavnostih na pridobitni podlagi. Ta določba je v ZSRT prenehala veljati že z uveljavitvijo novega Zakona o športu (Uradni list RS št. 29/17), ki celovito ureja področje športa. Prostočasne dejavnosti s povišano stopnjo tveganja, kot so skoki z vrvo, spusti po jeklenici, aktivnosti v adrenalinskih parkih ipd. niso športne zvrsti, zato jih Zakon o športu ne ureja. Ker je z vidika zagotavljanja varnosti uporabnikov teh storitev nujno, da se tudi to področje ustrezno sistemsko uredi, v zakon, ki ureja spodbujanje razvoja turizma, pa urejanje tega področja ne spada, saj je njegov namen predvsem zagotavljanje splošne varnosti gostov pri izvajanju teh storitev, bodo pogoji za opravljanje teh dejavnosti urejeni v posebnem predpisu, ki bo urejal varnost storitev.

b) Način reševanja

- Vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom

S predlaganim zakonom se bodo neposredno urejali okviri za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja ter za ta namen potrebna sredstva. Predlog zakona določa temeljne pogoje in merila za dodeljevanje razvojnih spodbud, podeljevanje javnega pooblastila in podeljevanje statusa pravne osebe v javnem interesu. Ureja tudi turistično takso, pri čemer bo njihovo podrobnejše urejanje prepuščeno občinam. Uvaja promocijsko takso, ki bo namenjena trženju in promociji slovenskega turizma. Predlog zakona določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov ter turistično vodenje.

Kjer bo to potrebno, bodo podrobnejše pogoje in merila za posamezna področja še naprej urejali ustrezni izvršilni predpisi.

- Vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Z izvršilnimi predpisi bodo podrobneje urejeni:

- dodeljevanje razvojnih spodbud za turizem,
- vsebina vloge za podelitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov, vsebina odločbe o podelitvi licence ter podrobnejši način upravljanja in podrobnejša vsebina registra izdanih licenc.

Z uveljavitvijo tega zakona bodo prenehali veljati:

- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),
- Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04),
- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

- Vprašanja, ki se bodo reševala drugače, navedite kako (na primer s kolektivnimi pogodbami) /
- Vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi /
- Vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi /
- Vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi in v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno /

c) Normativna usklajenost predloga zakona

- Z veljavnim pravnim redom

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom.

- S splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo

Predlog zakona je usklajen s splošnoveljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

- S predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati

Pogoj za izvajanje tega zakona je uveljavitev zakona, ki ureja varstvo potrošnikov in ki bo vseboval določbe o zavarovanju za poplačilo stroškov vrnitve oseb na potovanju v kraj njihovega prebivališča oziroma odhoda, če tega organizator potovanja na primer zaradi insolventnosti ni sposoben sam financirati, skladno z določbami 17. in 18. člena Direktive (EU) 2015/2302. Glede na to, da ta zakon še ni sprejet, se bo do njegove uveljavitve uporabljala določba šeste alineje prvega odstavka 36. člena ZSRT.

č) Usklajenost predloga zakona:

- S samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

Predlog zakona je deloma usklajen s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi. V okviru javne razprave so te oziroma njihova združenja k osnutku zakona posredovale veliko število pripomb, od katerih pa jih nekaj ni bilo mogoče upoštevati. Tako, na primer, ni bilo mogoče upoštevati predloga, da bi na turističnih območjih predpisali posebno dajatev, ki bi jo plačevali vsi gospodarski subjekti za spodbujanje razvoja turizma. Podobno velja za predlog, po katerem bi zakonsko uredili delovanje destinacijskih organizacij, vključno s sistemskim virom njihovega financiranja, saj ta predlog ni bil deležen zadostne podpore od drugih deležnikov, še posebej turističnega gospodarstva.

- S civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj):

Predlagatelj je v največji možni meri upošteval predloge civilne družbe. Upoštevati ni mogel le predlogov, da v zakonu poimensko navede posamezne organizacije civilne družbe, ki spodbujajo razvoj turizma, opredelil njihovo vlogo in pomen ter vzpostavil njihovo sistemsko financiranje.

- S subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):

Predlagatelj je v okviru javne razprave prejel veliko število pripomb teh subjektov in jih je, kolikor je bilo to mogoče, tudi upošteval.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- Ocena finančnih sredstev za državni proračun:

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun.

- Ocena finančnih posledic za druga javna finančna sredstva:

Predlagan zakon bo imel zaradi načrtovanega povečanja turistične takse in uvedbe promocijske takse pozitivne finančne posledice za druga javna finančna sredstva. Na temelju podatka o zbrani turistični taksi v letu 2016 bo todo, ob predpostavki, da bo povprečna višina

turistične takse znašala 2 eura, občine na letni ravni prejele do 6,86 milijona eurov dodatnih sredstev. Slovenska turistična organizacija bo za sofinanciranje trženja in promocije turistične ponudbe Slovenije iz naslova promocijske turistične takse letno dodatno prejela okoli 4,7 milijona eurov namenskih sredstev.

- Predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna /
- Predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva /
- Predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva /
- Sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročstva) /
- V naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena /

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET /

Za izvajanje zakona ne bo potrebno zagotoviti finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog tega zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

- Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in v pravnem redu EU
Način pravnega urejanja spodbujanja razvoja turizma v Evropski uniji, pa tudi v drugih državah, se od države do države zelo razlikuje. Tega področja praviloma ne ureja en zakon, temveč različni predpisi v pravnem sistemu vsake države. Vse je odvisno tudi od pomena, ki ga v posamezni državi pripisujejo temu področju, in od stopnje razvitosti turizma.

Pristojnosti glede spodbujanja turizma na lokalni in regionalni ravni med Slovenijo in drugimi državami so težko primerljive, saj ima naša država drugačno upravno-teritorialno razdelitev od večine primerjalnih držav. Povsod pa je poudarjeno tesno sodelovanje domače administracije, pristojne za turizem, z drugimi resorji, turističnim gospodarstvom, združenji in nevladnimi organizacijami.

Posamezne države članice EU najpogosteje urejajo turistično področje tako, da s predpisi zagotavljajo uresničevanje javnega interesa za pospeševanje turizma, ki zajema oblikovanje in trženje turistične ponudbe ter obveščanje obiskovalcev. Na državni ravni so s predpisi določene pristojnosti posameznih resornih organov pri spodbujanju gospodarskega razvoja, ki je podlaga za turizem, pa tudi oblike spodbujanja turizma in organiziranost za izvajanje trženjskih dejavnosti. Za regionalno raven države praviloma določajo le način financiranja iz javnih sredstev. Spodbujanje turizma na lokalni ravni pa je urejeno zelo različno in odvisno od pristojnosti lokalnih skupnosti na tem področju. Javni interes za spodbujanje turizma se na tej ravni z zasebnim sektorjem najpogosteje povezuje na podlagi ustanavljanja skupnih družb.

Tudi pri zaračunavanju turistične takse so med državami velike razlike. Nekatere jih sploh ne poznajo (na primer Italija), nekatere pa celo več vrst, kar urejajo s predpisi predvsem na deželni ali lokalni ravni (na primer Avstrija). Turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj ter plovil v stalnih privezih v predpisih drugih držav članic EU, razen na Hrvaškem, ne poznajo, so pa, na primer ponekod v sosednji Avstriji, na lokalni ravni za lastnike počitniških objektov predpisane posebne pristojbine (nemško: Zweitwohnsitzabgabe).

Kar zadeva opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, so med državami članicami EU prav tako precejšnje razlike. Medtem ko nekatere za to področje zahtevajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti (licenco), spet druge le neko obliko jamstva oziroma zagotovilo o finančni sposobnosti podjetja ali fizične osebe, ki želi registrirati tako dejavnost, za njeno opravljanje in tudi dokazila o strokovni usposobljenosti, znanju tujih jezikov ter ponekod o delovnih izkušnjah za odgovorno osebo podjetja, je v posameznih državah opravljanje te dejavnosti skoraj povsem prosto oziroma ga predpisi ne urejajo.

Podobno države članice EU urejajo turistično vodenje in spremljanje. Za opravljanje te dejavnosti v nekaterih državah zahtevajo najmanj srednješolsko izobrazbo, opravljen tečaj ali izpit za turističnega vodnika po posebnem programu ter običajno znanje dveh tujih jezikov, v drugih državah pa tega področja sploh ne urejajo s predpisi. Za državljane držav, ki niso članice EU, velja podobna ureditev kakor za organizatorje turističnih potovanj in turistične agente iz teh držav. Posamezne države (Avstrija, Italija, Madžarska ...) so na podlagi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij za turistične vodnike iz drugih držav članic uveljavile tudi zahtevo za vsakoletno prijavo občasnega dela (POD).

– Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je na ravni Evropske unije do decembra 2015 urejala Direktiva (90/314/EGS) Sveta o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih z dne 13. 6. 1990. Ta direktiva je v domači pravni red prenesena tako, da je deloma vključena v Zakon o spodbujanju razvoja turizma (7. člen), vsi drugi členi, ki se nanašajo na varstvo potrošnikov, pogodbe in odnose med pogodbenimi strankami, pa so vključeni v Zakon o varstvu potrošnikov in Obligacijski zakonik. Decembra 2015 je to direktivo nadomestila Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83 (EU) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS. Ta direktiva, še mnogo natančneje kot prejšnja, ureja predvsem varstvo potnikov oziroma turistov kot potrošnikov. V domači pravni red bo v celoti prenesena z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov.

Na turistično področje posegata tudi Direktiva 1999/42/ES o vzpostavitvi mehanizma za priznavanje kvalifikacij za poklicne dejavnosti iz direktiv o liberalizaciji in prehodnih ukrepih ter dopolnitvi splošnega sistema za priznavanje kvalifikacij ter Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

– Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Republika Avstrija

V Avstriji se turistično področje na državni ravni ne ureja s posebnim zakonom oziroma spada v pristojnost devetih avstrijskih zveznih dežel, kjer je na regionalni in lokalni ravni podrobno urejeno.

Avstrijski model organiziranosti izhaja iz opredelitve javnega interesa za spodbujanje turizma na lokalni ravni in v ta namen določa merila za turistični kraj (razvrstitev občin v štiri skupine – A, B, C in D) glede na pomen turističnega gospodarstva v posamezni občini. Ta merila so temelj za plačilo krajevnih in regionalnih turističnih taks, ki jih plačujejo gospodarske družbe, in za opredelitev prenočitvene turistične takse, ki jo plačujejo turisti. Na regionalni ravni je kot javni interes opredeljeno skupno trženje turistične ponudbe celotnega območja, ki ga sofinancira tudi država. Organizacijske oblike opravljanja dejavnosti so različne po posameznih regijah in odvisne predvsem od razvitosti turizma.

Na državni ravni deluje turistična organizacija Avstrijski turistični urad (Österreich Werbung), ki povezuje gospodarsko ministrstvo in devet zveznih enot z gospodarstvom prek gospodarske zbornice in neposredno. Naloga te družbe je trženje celovite turistične ponudbe doma in v tujini. Sredstva za trženje na državni ravni zagotavljata proračun iz sredstev ministrstva in gospodarska zbornica. Predvideni so tudi prispevki zainteresiranih družb.

Na regionalni ravni delujejo turistična združenja, ki povezujejo regijske turistične urade. Naloga teh združenj je organizacija in izvedba trženjskih dejavnosti skupaj z gospodarstvom. Del sredstev za financiranje te dejavnosti zagotavlja regionalni oziroma deželni proračun, del zvezni proračun prek nacionalne turistične organizacije, manjši del pa se zagotavlja iz prenočitvene turistične takse.

Na lokalni ravni delujejo turistični uradi, katerih naloga je opravljanje trženjskih dejavnosti ter informiranje in sprejemanje obiskovalcev. Sredstva za te namene se črpajo iz krajevne in prenočitvene turistične takse.

V Avstriji je področje turistične takse urejeno na lokalni ravni, in sicer na ravni dežel in občin. V Spodnji Avstriji je z zakonom o turizmu določeno, da so za pobiranje krajevne takse pooblaščen občine. Plačujejo jo osebe, ki prenočujejo v prenočitvenih obratih na njihovem območju. Višina takse se določi glede na krajevni razred, lahko se razlikuje tudi znotraj kraja. Predvidene so še oprostitev ter postopek njenega pobiranja in odvajanja. Poleg krajevnih obstajajo regionalne takse, ki jih prav tako plačujejo zavezanci za plačilo krajevnih taks. Regionalna taksa je deželna dajatev. Za pobiranje veljajo smiselno enake določbe kakor za krajevne takse.

V deželi Salzburg imajo poleg zakona o turizmu poseben zakon, ki ureja pobiranje krajevnih taks. Po tem zakonu so občine pooblaščen, da pobirajo splošno krajevno takso kot izključno občinsko dajatev, ki se nameni za turistične potrebe v občinah. V tej deželi poznajo tudi posebno zdraviliško takso, ki v bistvu ustreza krajevni, le da se plačuje v zdraviliških okrožjih.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je treba pridobiti dovoljenje (licenco), ki ga podeli deželna zbornica. Posameznik potrebuje dokazilo, da je sposoben opravljati poklic v turističnem sektorju. Za dokazilo se štejejo:

- poklicna turistična šola in tri leta prakse,
- strokovna kvalifikacija z višjo izobrazbo študija turizma in 1,5 leta prakse,
- strokovna kvalifikacija z visoko izobrazbo študija turizma in eno leto prakse,
- strokovni izpit na deželni gospodarski zbornici (izobrazba ni pomembna).

V deželi Koroški je bil pred kratkim sprejet nov zakon o turizmu. Od prejšnje ureditve se loči predvsem po tem, da zagotavlja boljšo organiziranost in usklajevanje med pristojnimi organi, vračilo zaračunanih dajatev neposredno v to dejavnost in predvsem večjo učinkovitost pri izvajanju zakona.

Poklic turističnega vodnika v Avstriji je urejen s predpisi. Kandidat se mora obvezno udeležiti tečaja in opraviti preizkus znanja. Registracija se izvede v okviru obrtnih poklicev. Poklica turističnega spremljevalca avstrijski predpisi ne urejajo.

Državljeni držav članic EU lahko dobijo dovoljenje pod enakimi pogoji kakor avstrijski državljani – kvalifikacije izkažejo pri zbornici in tam pridobijo dovoljenje, ki velja za vso državo. Drugi tuji državljani lahko to dejavnost opravljajo le, če je tako opredeljeno v meddržavnih sporazumih. Za občasno vodenje je za vodnike iz držav pogodbenic predpisana notifikacija pri pristojnem ministrstvu.

V Italiji je turistično področje opredeljeno v zakonu o turizmu, ki določa le osnovna načela in sredstva turistične politike ter daje regijam pravno podlago za urejanje trženja in področij, ki zadevajo varstvo potrošnikov. Dejavnost celovitega trženja turistične ponudbe na državni in tudi regionalni ravni opravlja javni zavod. Regije na podlagi krovnega zakona sprejemajo svoje zakone o spodbujanju turizma. S to dejavnostjo, ki se nanaša predvsem na skupno trženje, se ukvarjajo zavodi, ki se financirajo iz državnega in deželnega proračuna, delno pa iz lastnih virov.

Turistično takso so na nacionalni ravni ukinili že pred leti, jo pa zaračunavajo ponekod na ravni dežel, ki to področje urejajo vsaka po svoje.

Na lokalni ravni se iz državnih sredstev financirajo le državni turistični informativni uradi na mednarodnih mejnih prehodih, sicer pa stroške informiranja obiskovalcev pokrivajo občine.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je treba pridobiti ustrezno dovoljenje po načinu, ki je določen z regionalno zakonodajo, pri čemer se mora predložiti dokazilo o finančni sposobnosti in strokovni usposobljenosti za opravljanje dejavnosti. Agencija mora zaposliti tehničnega direktorja z ustrezno stopnjo izobrazbe in opravljenim izpitom za vodenje turistične agencije, ki odgovarja za njeno poslovanje (zahteva se poznavanje administrativnih in organizacijskih pogojev delovanja agencije, poznavanje zakonodaje in turistične geografije ter znanje najmanj dveh tujih jezikov), imeti pa mora še nekatera druga potrdila, na primer o spoštovanju urbanističnih in higiensko-sanitarnih norm. Pred začetkom opravljanja dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev mora podjetje skleniti zavarovalno in jamstveno pogodbo za celotno obdobje delovanja, s katero jamči, da bo izpolnilo svoje obveznosti do potrošnikov v skladu s pogodbo in predstavljenimi pogoji ter v skladu z dobrimi poslovnimi običaji, ter vplačati kavcijo v korist regije kot jamstvo za povrnitev morebitne škode, povzročene tretjim osebam. Višino kavcije predpiše predsednik regije. Licence, ki jih imajo pravne in fizične osebe iz katere od držav članic EU, se v Italiji priznajo. Dovoljenje za tuje fizične in pravne osebe, ki niso državljani držav članic EU, se izdaja pod posebnimi pogoji, določenimi v domači zakonodaji.

Poklic turističnega vodnika je v Italiji urejen s predpisi, poklic turističnega spremljevalca pa ni. Dejavnost turističnega vodenja lahko v Italiji opravljajo osebe, ki imajo srednješolsko izobrazbo splošne smeri, opravljen tečaj strokovnega usposabljanja in preizkus znanja, po katerem dobijo spričevalo o usposobljenosti za vodnika (turističnega vodnika ali vodnika za naravno in kulturno dediščino) in se vpišejo v register. Vodenje je omejeno le na posamezno deželo, kar pa ne velja za turistične vodnike iz držav pogodbenic, ki vodijo turiste na temelju prijave občasnega dela. Nekatere regije dodatno zahtevajo znanje vsaj dveh tujih jezikov, od katerih mora biti vsaj eden večinski jezik EU, in še dodatno znanje.

Zvezna republika Nemčija

Na zvezni in deželni ravni turističnega področja ne ureja poseben zakon. Turistična politika je del skupne domače gospodarske politike, za katero je pristojna zvezna vlada, predvsem glede zagotavljanja enakih okvirnih pogojev podjetniškega poslovanja, ki omogočajo, varujejo in pospešujejo načrtan gospodarski in tudi turistični razvoj.

Za zagotavljanje sodelovanja med zvezno in deželno ravni je vzpostavljeno posebno telo, in sicer Zvezno-deželni turistični odbor, ki ga sestavlja Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo ter vsa deželna resorna ministrstva, ki vplivajo na razvoj turizma. Vloga tega skupnega odbora, ki deluje na prostovoljni podlagi, je medsebojno seznanjanje s posameznimi

politikami in cilji, usklajevanje skupne turistične politike in dejavnosti ter soglasno oblikovanje razvojnih ukrepov na zvezni in deželni ravni.

Najpomembnejša institucija na državni ravni je turistična organizacija Deutsche Zentrale für Tourismus, ki je uradno odgovorna za trženje nemškega turizma v tujini. Njeni ustanovitelji in člani so vlada in zasebne turistične organizacije. Vodi jo upravni odbor, ki je sestavljen iz predstavnikov zveznega ministrstva, turističnega gospodarstva in deželnih ministrstev. Njeni glavni nalogi sta oblikovanje in izvajanje strateškega tržnega načrta za Nemčijo kot turistično državo s poudarkom na tujih turistih ter zastopanje interesov nemškega turizma v različnih državnih in mednarodnih organizacijah.

Deželne ali regionalne turistične zveze so najpomembnejše turistične organizacije na regionalni oziroma deželni ravni. To so javno-zasebne organizacije, katerih člani so turistična podjetja in deželne vlade. Njihova glavna naloga je zastopanje interesov turističnega gospodarstva dežele ali regije na državni ravni ter trženje in predstavitev za njihove člane. V pospeševanje turizma so s svojimi službami vključene tudi deželne vlade. Njihova naloga je, poleg pomoči pri trženju turizma, podpora pri razvoju infrastrukture, potrebne za turistični razvoj na nekem območju. Dejavnost navedenih turističnih organizacij v Nemčiji se financira iz proračunskih sredstev in finančnih prispevkov njihovih članov.

Na lokalni ravni delujejo turistične informacijske pisarne, ki so pristojne za seznanjanje turistov s turistično ponudbo, prenočitvenimi zmogljivostmi in prireditvami na svojem območju, skrbijo pa tudi za trženje lokalne turistične ponudbe.

Tudi v Nemčiji je turistična taksa (poznajo le izraz Kurtaxe) v pristojnosti zveznih dežel, ki to področje urejajo vsaka po svoje.

V deželi Baden-Württemberg to področje urejata zakon o deželnih pristojbinah, ki določa, da dežela v zdraviliških krajih pobira zdraviliško takso, in zakon o občinskih dajatvah. Namen zdraviliške takse je, da se pokrijejo stroški za postavitve in vzdrževanje zdraviliških objektov ter stroški zdraviliške in razvedrilne dejavnosti. V zakonu o občinskih dajatvah je zato podrobneje določeno, kaj se šteje med upravičene stroške za porabo teh sredstev.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev v Nemčiji izobrazba ni predpisana.

Za dejavnost turističnih vodnikov ni posebnih omejitev ali pogojev, je pa vzpostavljen sistem pridobivanja spričeval, ki dokazujejo pridobljeno znanje.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

- Razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel

Predlog zakona, z izjemo obračunavanja promocijske takse, ne uvaja novih postopkov ali administrativnih bremen.

- Ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen

Predlog zakona bistveno zmanjšuje število pogojev za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov.

- Spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti /
- Podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja /
- Ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitve obstoječih organov /
- Ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebni dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva

Zaradi uveljavitve novega zakona nove zaposlitve ne bodo potrebne. Osebe, ki izvajajo veljavni zakon in bodo izvajale tudi predlaganega, so že zdaj primerno usposobljene; dodatno usposabljanje ter s tem povezana finančna in materialna sredstva zato ne bodo potrebna.

- Ali se bodo zaradi ukinitve postopkov in dejavnosti zmanjšali število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva

Predlog zakona ne ukinja postopkov ali dejavnosti na način, da bi to pomembneje vplivalo na zmanjšanje števila zaposlenih ter finančna in materialna sredstva.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

- Dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

Obseg dokumentacije se bo zaradi odprave večine pogojev za organiziranje in prodajo turističnih paketov zmanjšal.

- Stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke

Zaradi poenostavitve postopkov, povezanih s podelitvijo statusa pravne osebe v javnem interesu in podelitvijo licence za organizatorje potovanj in turistične agente, bodo stroški za stranke nižji.

- Čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

Zaradi poenostavitve postopkov, povezanih s podelitvijo statusa pravne osebe v javnem interesu in podelitvijo licence za organizatorje potovanj in turistične agente, bodo stranke zadevo lahko uredile hitreje.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- Poslovne stroške in poslovanje

Predlagana poenostavitev pogojev bo vplivala na zmanjšanje stroškov poslovanja turističnih agencij. To se nanaša zlasti na opustitev pogojev glede osebe, ki vodi dejavnost (še posebej za turistične agencije, ki morajo zdaj najemati prokuriste), in črtanje zahteve za plačilo premije zavarovanja za povrnitev škode zaradi neizvajanja ali neustreznega izvajanja pogodbenih obveznosti (najmanj 250 EUR letno). Tovrstnega zavarovanja Direktiva (EU) 2015/2302 namreč ne predvideva. Presoja posledic, povezanih z zavarovanjem odgovornosti do potnikov v primeru insolventnosti organizatorjev turističnih paketov, ki ga zdaj ureja ZSRT, bo podana v zakonu, ki ureja varstvo potrošnikov.

- Premoženske pravice /
- Inovacije in raziskave /
- Potrošnike in gospodinjstva

Z uveljavitvijo Direktive (EU) 2015/2302, katere določbe strožje urejajo obveznost zavarovanja organizatorja turističnih paketov za primer insolventnosti, bodo potniki v tovrstnih primerih mnogo bolje pravno zavarovani.

- Določene regije in sektorje /
- Druge države in mednarodne odnose /
- Makroekonomsko okolje /

- Mala in srednja podjetja

Predlog zakona bo na mala in srednja podjetja, med katera spada velika večina turističnih agencij, zaradi omilitve pogojev za ustanovitev in nižjih stroškov poslovanja zaradi opustitve posameznih zahtev učinkoval ugodno,

- Število podjetij in njihovo velikost

Število ponudnikov se bo zaradi omilitve pogojev za ustanovitev turistične agencije predvidoma povečalo.

- Število podjetij in delovnih mest, na katere se nanaša predlagani predpis

Predlagani predpis se v ožjem smislu neposredno nanaša na okoli 500 obstoječih, pretežno manjših podjetij (turističnih agencij), ki organizirajo in prodajajo turistične pakete, posredno pa zadeva zelo širok krog pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki sooblikujejo turistično ponudbo.

- Pomen različnih kategorij malih in srednjih podjetij v panogah /
- Povezanost z drugimi panogami in možne vplive na podizvajalce /
- Konkurenčnost podjetij

Eden izmed temeljnih ciljev novega zakona je povečanje konkurenčnosti podjetij, ki organizirajo in prodajajo turistične pakete, in to z odpravljanjem pogojev, ki otežujejo nastanek novih podjetij na tem področju.

- Omejevanje dostopa na trg dobaviteljem /
- Omejevanje konkurenčnosti dobaviteljev /
- Zmanjševanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja /

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

- Ciljnim skupinam (seminarji, delavnice) /
- Širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve)

Zakon bo objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- Zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa

Predpis bo spremljalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

- Organi, civilna družba /
- Metode za spremljanje doseganja ciljev /
- Merila za ugotavljanje doseganja ciljev

Ministrstvo bo tekoče spremljalo predvsem učinke zakona na rast turističnega prometa, prihodkov od turizma, zaposlovanja ipd., seveda pa tudi vse druge učinke, ki izhajajo iz posameznih zakonskih rešitev (število pravnih oseb s statusom v javnem interesu, število podeljenih licenc, število turističnih vodnikov itd.).

- Časovni okvir spremljanja za pripravo poročil /

- Roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo po uveljavitvi zakona vsako leto pripravilo poročilo o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona /

- Osebnostno ime zunanjega strokovnjaka ali firma in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi zakona

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali podjetja.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

- Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen

Osnutek zakona je bil skladno z Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09) objavljen na spletni strani E-demokracija in spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

- Čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče posredovati stališča

Stališča je bilo mogoče podati od 1. 12. 2016 do 20. 1. 2017.

- Datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja

Temeljne rešitve in novosti, ki jih vsebuje predlog zakona, kot je na primer deregulacija poklica turistični vodnik, novosti pri turistični taksi in druge, so bile obravnavane tudi v okviru vrste forumov, srečanj ipd.

- Seznam subjektov, ki so sodelovali

Pri javni predstavitvi novosti so sodelovali Združenje turističnih agencij Slovenije, organizacije turističnih vodnikov, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in drugi.

- Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti (ki so bili upoštevani):

- turistična taksa naj kot izvirni prihodek ostane v celoti prihodek občine,
- osebe, ki prenočujejo v planinskih postojankah, naj ne bodo oproščene plačila turistične takse,
- osebe, ki prenočujejo v kampih in mladinskih domovih, naj ne bodo upravičene do plačila turistične takse v 50-odstotnem znesku,
- lastniki počitniških hiš in stanovanj naj turistično takso še naprej plačujejo v pavšalnem letnem znesku, upošteva kvadrato stanovanjske površine počitniške hiše ali počitniškega stanovanja,
- natančneje naj se uredi področje izjem pri splošnih pogojih za opravljanje dejavnosti organiziranja turističnih paketov (za izlete in primere občasnega organiziranja turističnih paketov za društva, šole ipd.),
- ohrani naj se regulacija poklica turistični vodnik.

- Bistvena mnenja, predlogi, in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje

V gradivu predvsem ni bilo mogoče upoštevati predlogov:

- da bi zakonsko uredili ustanavljanje, delovanje in sistemsko financiranje regionalnih destinacijskih organizacij. Tega predloga ni bilo mogoče upoštevati, saj bi to zahtevalo drugačen koncept organiziranosti turizma, kot ga vsebuje predlagani zakon, in tudi ni bil deležen širše podpore. Tudi nova Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021 take usmeritve ne vsebuje;
- za zagotovitev dodatnega finančnega vira za spodbujanje razvoja in trženje ter promocijo turizma na lokalni ravni (poseben prispevek, članarina ipd.), ki bi ga plačevali vsi gospodarski subjekti na turističnem območju. Tega predloga ni bilo mogoče upoštevati, saj bi imel za posledico dodatno obremenitev gospodarskih subjektov, kar bi bilo v nasprotju s sprejetimi zavezami predlagatelja;
- da bi se turistična taksa zaračunavala ne le ob prenočevanju v nastanitvenih obratih, temveč tudi od drugih turističnih storitev (vstopnine, parkirnine ipd.) in da bi

s tem zakonom občinam podali pravni temelj za zaračunavanje še drugih taks (ekološke ipd.). V zvezi s temi predlogi je bilo izraženih več pomislekov oziroma zadržkov;

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE)

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak ali pravna oseba.

9. ZNESEK PLAČILA, KI GA JE OSEBA IZ PREJŠNJE ALINEJE V TA NAMEN PREJELA /

10. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu državnega zbora in delovnih teles bodo sodelovali:

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka,
- Renata Martinčič, generalna direktorica Direktorata za turizem.

II. BESEDILO ČLENOV

Z A K O N O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja načrtovanje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja, turistično in promocijsko takso, pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turistično vodenje.

2. člen (pomen izrazov)

Pomen izrazov, uporabljenih v tem zakonu:

- »turistično območje« je geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja splet turističnih storitev oziroma integralni turistični proizvod (storitve prenočevanja, prehrane, zabave, rekreacije in podobnih storitev za prosti čas ter drugih storitev), zaradi katerega ga turist izbere za svoj potovalni cilj;
- »turistična infrastruktura« so skupni objekti in naprave, ki na turističnem območju omogočajo turistične dejavnosti (bazeni, žičniške naprave in smučišča, kongresne, gledališke in koncertne dvorane, muzeji in galerije, spomeniki državnega pomena ipd.);
- »urejanje prebivalcem prijaznejšega okolja« so naložbe v gradnjo in obnovo objektov splošne infrastrukture na turističnem območju, katerih potrebna zmogljivost je večja zaradi turistov, ter v urejanje drugih javnih površin, ki so dostopne tudi turistom;
- »turistična taksa« je pristojbina za prenočevanje, ki jo zavezanci plačajo kot nadomestilo za določene storitve in ugodnosti, ki so jim na voljo na turističnem območju in se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunajo posebej;
- »promocijska taksa« je pristojbina, ki je namenjena za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocijo celovite turistične ponudbe Slovenije;
- »nastanitveni obrat« je hotel, motel, penzion, prenočišče, gostišče, hotelsko in apartmajsko naselje, planinski in drugi domovi, kamp, prostori pri sobodajalcu in na turistični kmetiji z nastanitvijo, privez v turističnem pristanišču ter vsak drug objekt za nastanitev turistov;
- »počitniška hiša ali počitniško stanovanje« je stanovanjska stavba ali stanovanje, ki se uporablja za sezonsko ali občasno prebivanje;
- »stalni privez v turističnem pristanišču« je privez v turističnem pristanišču, ki se uporablja na podlagi zakupne pogodbe, sklenjene za eno leto;

– »potnik« ali »potnica« (v nadaljnjem besedilu: potnik) je vsaka oseba, ki poskuša skleniti pogodbo o paketnem potovanju ali pogodbo o povezanem potovalnem aranžmaju ali je upravičena do potovanja na podlagi sklenjene pogodbe;

– »vodja poti« je oseba, ki v imenu in za račun organizatorja spremlja udeležence turističnega aranžmaja po vnaprej določenem programu in jim nudi organizacijske in tehnične storitve ves čas njegovega trajanja, s čimer zagotavlja, da se program izvaja tako, kot je bil naveden v promocijskem gradivu in prodan potniku oziroma potrošniku, in ki daje praktične krajevne informacije;

– »turistični vodnik« ali »turistična vodnica« (v nadaljnjem besedilu: turistični vodnik) je oseba, ki opravlja turistično vodenje obiskovalcev v izbranem jeziku in po vnaprej določenem programu, kar obsega poljudno razlago kulturne dediščine, naravnih znamenitosti in posebnosti posameznega območja.

II. NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE SPODBUJANJA RAZVOJA TURIZMA NA DRŽAVNI RAVNI

3. člen (Strategija razvoja turizma Slovenije)

(1) Temeljni dokument načrtovanja razvoja turizma na državni ravni je Strategija razvoja turizma Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: strategija), ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za turizem. Strategija se objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za turizem.

(2) Strategija izhaja iz strateških razvojnih dokumentov Republike Slovenije.

(3) Strategija se sprejme za obdobje do sedmih let.

(4) Strategija opredeljuje analizo stanja, turistična gibanja, konkurenčne prednosti slovenskega turizma, vizijo, strateške cilje in temeljna področja turističnega razvoja, vlogo države, občin, ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez pri uresničevanju skupnih strateških ciljev, temeljne ukrepe Vlade Republike Slovenije za spodbujanje razvoja turizma v načrtovanem obdobju in oceno finančnih posledic predvidenih ukrepov.

4. člen (razvojne spodbude)

(1) Ministrstvo, pristojno za turizem, za spodbujanje razvoja turizma dodeljuje razvojne spodbude. Sredstva za razvojne spodbude se zagotavljajo:

- v proračunu Republike Slovenije;
- iz namenskih sredstev proračuna Republike Slovenije iz koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, ki so namenjena za razvoj in uveljavljanje turizma na državni ravni, kot določa zakon, ki ureja igre na srečo.

(2) Osnovni pogoji za dodeljevanje razvojnih spodbud za turizem, ki se zagotavljajo iz sredstev iz prejšnjega odstavka, so:

- spodbujanje turističnih produktov oziroma razvoja turističnih dejavnosti, pri čemer se šteje, da so ti pogoji izpolnjeni, če vsebinsko sledijo strategiji,
- ustreznost finančne konstrukcije projekta,
- usklajenost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državnih pomoči,
- usklajenost s predpisi, ki urejajo javne finance.

(3) Osnovna merila za dodeljevanje razvojnih spodbud za turizem, ki se zagotavljajo iz sredstev iz prvega odstavka tega člena, so:

- skladnost z razvojnimi dokumenti na nacionalni ravni,
- skladnost z razvojnimi dokumenti turističnega območja,
- kakovost projekta,
- pozitivni učinki na prepoznavnost slovenske turistične ponudbe,
- uresničljivost izvedbe.

(4) Podrobnejše pogoje, merila in vrste razvojnih spodbud za turizem, ki se dodeljujejo iz sredstev iz prvega odstavka tega člena, določi Vlada Republike Slovenije.

5. člen **(javna agencija)**

(1) Dejavnost nacionalne turistične organizacije za načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije izvaja javna agencija, ki jo ustanovi Republika Slovenija.

(2) Naloge javne agencije so:

- načrtovanje, priprava in izvajanje programov trženja celovite slovenske turistične ponudbe in države kot turističnega območja,
- vzpostavitev in upravljanje mreže turističnih predstavništev v tujini,
- vzpostavitev, vzdrževanje in posodabljanje integralnega turističnega informacijskega sistema Slovenije,
- spodbujanje partnerskega sodelovanja na ravni turističnega območja in na ravni turističnega proizvoda pri skupnem nastopanju na trgu,
- spodbujanje partnerskega povezovanja pri razvoju in uvajanju novih integralnih turističnih proizvodov, pomembnih z nacionalnega vidika,
- zbiranje, analiziranje in predložitve tržnih informacij s turističnega področja, ki dajejo informacijsko podporo načrtovanju in trženju na vseh področjih in ravneh delovanja.

6. člen **(javno pooblastilo, pogoji in merila za podelitev javnega pooblastila)**

(1) Pravnim osebam javnega in zasebnega prava, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma, lahko minister, pristojen za turizem, za določen čas z odločbo na podlagi javnega natečaja podeli javno pooblastilo za izvajanje naslednjih upravnih nalog:

- podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov ter upravljanje registra teh licenc,
- izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik,
- izvajanje nalog pristojnega organa v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij na področju turističnega vodenja, vključno z vodenjem postopkov za podelitev odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije za osebe iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali iz držav, s katerimi je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: osebe iz države pogodbenice), ki so v svoji državi pridobile pravico do opravljanja poklica turističnega vodnika in želijo ta poklic trajno opravljati v Republiki Sloveniji,
- razvrščanje nastanitvenih obratov po kakovosti.

(2) Za pridobitev javnega pooblastila mora pravna oseba javnega ali zasebnega prava izpolnjevati naslednje pogoje:

- je vpisana v register pri pristojnem sodišču ali drugem pristojnem organu,
- ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, prenehanja po zakonu, prisilne likvidacije ali izbrisa iz registra,
- na dan oddaje vloge na javni natečaj in vse do podpisa pogodbe nima neplačanih obveznosti v zvezi s plačili davkov, prispevkov za socialno varnost ali drugih dajatev, določenih z zakonom, v vrednosti 50 eurov ali več, oziroma ima na dan oddaje vloge na javni natečaj predložene vse obračune davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih dveh let,
- pravna oseba in odgovorna oseba pravne osebe ni bila pravnomočno obsojena zaradi storitve-kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,

- ni na seznamu poslovnih subjektov, s katerimi na podlagi predpisov, ki urejajo preprečevanje korupcije, organi javne uprave ne smejo poslovati,
- deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev javnega pooblastila,
- ima dejavnosti za spodbujanje turizma opredeljene v svojem ustanovitvenem aktu,
- ima usposobljeno osebje, kar se nanaša na delovne izkušnje, znanje tujih jezikov, poznavanje zakonodaje in opravljen izpit za vodenje upravnega postopka,
- ima reference, s katerimi dokazuje svojo usposobljenost za izvajanje upravnih nalog na področju, ki je predmet podelitve javnega pooblastila.

(3) Ministrstvo, pristojno za turizem, pri izbiri med prijavitelji na javni natečaj za podelitev javnega pooblastila upošteva usposobljenost prijavitelja za izvajanje javnega pooblastila na področju, ki je predmet javnega pooblastila in v tem okviru:

- izobrazbo in delovne izkušnje oseb, ki bodo izvajale upravne naloge na temelju podeljenega javnega pooblastila,
- število zaposlenih oseb z opravljenim strokovnim izpitom za vodenje upravnega postopka,
- reference prijavitelja na enakem ali sorodnem področju dela, ki je predmet javnega pooblastila,
- prostorsko in tehnično opremljenost prijavitelja za izvajanje javnega pooblastila.

(4) Pravna oseba javnega ali zasebnega prava, ki ji je bilo podeljeno javno pooblastilo na podlagi tega člena, mora zagotavljati ločeno računovodsko evidentiranje nalog iz javnega pooblastila.

7. člen

(postopek podelitve javnega pooblastila)

(1) Postopek podelitve javnega pooblastila se začne tako, da ministrstvo, pristojno za turizem, izda sklep o začetku postopka podelitve javnega pooblastila, s katerim določi predmet javnega pooblastila.

(2) Javni natečaj za podelitev javnega pooblastila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Pravna oseba, ki želi pridobiti javno pooblastilo, se z vlogo prijavi na ta javni natečaj. Vloga mora vsebovati vse dokumente in dokazila, določena z javnim natečajem.

(3) Ministrstvo, pristojno za turizem, oceni vse popolne vloge ter pripravi predlog za izbiro.

(4) Minister, pristojen za turizem, izda odločbo o podelitvi javnega pooblastila.

(5) Odločba iz prejšnjega odstavka se izda za obdobje največ sedmih let.

(6) Odločba o podelitvi javnega pooblastila se objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za turizem.

(7) Pravna oseba, ki je pridobila javno pooblastilo, mora o vseh spremembah v zvezi s svojim statusom oziroma v zvezi s pogoji za pridobitev tega pooblastila takoj obvestiti ministrstvo, pristojno za turizem.

(8) Izpolnjevanje pogojev za izvajanje javnega pooblastila nadzoruje ministrstvo, pristojno za turizem.

8. člen

(podaljšanje in odvzem javnega pooblastila)

(1) Minister, pristojen za turizem, lahko v soglasju s pravno osebo, ki ji je podeljeno javno pooblastilo, brez izvedbe javnega natečaja podaljša veljavnost podeljenega javnega pooblastila, če je to nujno za nemoteno izvajanje upravnih nalog, ki je predmet javnega pooblastila. Tako podaljšanje je lahko le enkratno in ne more biti daljše od dveh let.

(2) Nosilcu javnega pooblastila se lahko odvzame javno pooblastilo, če:

- so pri njegovem poslovanju ugotovljene nepravilnosti s pravnomočno odločbo pristojnega organa,
- z javnim pooblastilom dodeljenih upravnih nalog ne izvaja skladno z zakonom,
- z javnim pooblastilom dodeljenih upravnih nalog, tudi po predhodnem opominu ministra, pristojnega za turizem, ne opravlja pravočasno.

(3) O odvzemu javnega pooblastila z odločbo odloči minister, pristojen za turizem.

(4) Odločba o odvzemu javnega pooblastila se objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za turizem.

9. člen

(status pravne osebe v javnem interesu, pogoji za pridobitev statusa)

(1) Pravnim osebam, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma in katerih namen ustanovitve in delovanje presega interese članov, lahko minister, pristojen za turizem, podeli status pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (v nadaljnjem besedilu: status pravne osebe v javnem interesu).

(2) Pravna oseba mora za pridobitev statusa pravne osebe v javnem interesu izpolnjevati naslednje pogoje:

- njeni člani niso pravne osebe javnega prava,
- spodbujanje razvoja turizma ima opredeljeno v svojem ustanovitvenem aktu,
- deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa,
- sredstva je zadnji dve leti pred vložitvijo vloge za podelitev statusa pretežno uporabljala za opravljanje dejavnosti v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- izdelan ima najmanj dveletni program prihodnjega delovanja, ki vsebuje redno izvajanje dejavnosti v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja pri spodbujanju razvoja turizma v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge za podelitev statusa pravne osebe v javnem interesu,
- ni ji bila pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda, in ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja,
- ni v stečajnem postopku ali postopku likvidacije.

(3) Prispevanje k spodbujanju razvoja turizma pomeni zlasti:

- ozaveščanje prebivalstva o pomenu turizma,
- skrb za pozitiven odnos javnosti do turistov in turizma,
- skrb za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter urejanje turistom prijaznega okolja, skladno z varstvenimi cilji in režimi varovanega oziroma zavarovanega območja,
- izvajanje promocijske in informativne dejavnosti na področju turizma,
- organiziranje, usklajevanje in izvajanje prireditev, ki pripomorejo k spodbujanju razvoja turizma, ali
- izvajanje drugih aktivnosti, ki pripomorejo k spodbujanju razvoja turizma.

10. člen

(postopek podelitve in odvzema statusa pravne osebe v javnem interesu)

(1) Status za delovanje v javnem interesu se podeli z odločbo, ki jo izda minister, pristojen za turizem.

(2) Pravni osebi, ki ji je bil podeljen status za delovanje v javnem interesu in ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev tega statusa, se ta odvzame z odločbo, ki jo po uradni dolžnosti izda minister, pristojen za turizem.

(3) Pravna oseba, ki deluje v javnem interesu, ministrstvu, pristojnemu za turizem, do konca marca tekočega leta predloži poročilo o delu za preteklo leto.

11. člen
(evidenca pravnih oseb, ki imajo status pravne osebe v javnem interesu)

(1) Evidenco pravnih oseb, ki so pridobile status pravne osebe v javnem interesu na podlagi prejšnjega člena, upravlja ministrstvo, pristojno za turizem.

(2) Vpis v evidenco se opravi na podlagi odločbe o podelitvi statusa pravne osebe v javnem interesu.

(3) Izbris iz evidence opravi ministrstvo, pristojno za turizem, na zahtevo pravne osebe ali po uradni dolžnosti ob odvzemu statusa pravne osebe v javnem interesu.

(4) Podatki, vpisani v evidenco, so javni.

(5) V evidenco se vpišejo naslednji podatki:

- zaporedna številka in datum vpisa,
- naziv pravne osebe,
- sedež pravne osebe (kraj, ulica in hišna številka),
- številka in datum odločbe o podelitvi statusa,
- številka in datum odločbe o odvzemu statusa,
- razlog za odvzem statusa.

12. člen
(pridobivanje sredstev na podlagi statusa pravne osebe v javnem interesu)

(1) Pravne osebe, ki imajo status pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma, delujejo na ravni države in so registrirane po zakonu, ki ureja društva, lahko na ministrstvo, pristojno za turizem, podajo vlogo za sofinanciranje izvajanja programa spodbujanja razvoja turizma.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednja dokazila:

- da ima pravna oseba status pravne osebe za delovanje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- da je pravna oseba registrirana po zakonu, ki ureja društva, za izvajanje dejavnosti s področja spodbujanja razvoja turizma,
- da pravna oseba deluje na področju spodbujanja razvoja turizma nepretrgoma najmanj zadnjih pet let,
- da ima pravna oseba potrjen program dela s finančnim načrtom za tekoče leto, iz katerega so razvidni prihodki in odhodki za izvedbo programa,
- da program dela pravne osebe vključuje programska področja, ki pomenijo podporo temeljnim usmeritvam razvoja turizma Slovenije ter ukrepom in aktivnostim za uresničitev teh ciljev.

(3) Če vloga ne vsebuje vseh zahtevanih dokazil iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za turizem, pozove pravno osebo, da vlogo dopolni oziroma predloži manjkajoče listine v roku, ki ne sme biti krajši od osmih dni od dneva prejema vloge.

(4) Če pravna oseba vloge ne dopolni v roku iz prejšnjega odstavka, se vloga zavrže.

(5) Pri podeljevanju sredstev državnega proračuna pravnim osebam iz prvega odstavka tega člena se upoštevata naslednji merili:

- spodbujanje in krepitev partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez pri oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
- spodbujanje in krepitev delovanja turističnih društev in njihovih zvez.

(6) Ministrstvo, pristojno za turizem, na podlagi meril iz prejšnjega odstavka oceni utemeljenost vloge.

(7) Minister, pristojen za turizem, izda sklep o sofinanciranju oziroma o nesofinanciranju.

(8) V primeru izdanega sklepa o sofinanciranju ministrstvo, pristojno za turizem, z izbranim prijaviteljem sklene pogodbo o sofinanciranju.

III. NAČRTOVANJE, ORGANIZIRANJE IN IZVAJANJE SPODBUJANJA RAZVOJA TURIZMA NA RAVNI TURISTIČNEGA OBMOČJA

13. člen

(načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma)

Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja je v pristojnosti občin.

14. člen

(viri financiranja)

(1) Sredstva za načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja se zagotavljajo v proračunih občin, iz namenskih virov za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnih območij, opredeljenih v drugem odstavku tega člena, in iz drugih virov.

(2) Namenska vira za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja sta:

- del koncesijske dajatve, ki se po zakonu, ki ureja igre na srečo, nameni lokalnim skupnostim na zaokroženem turističnem območju ter se uporablja za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo,
- turistična taksa, ki je namenjena za opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu, opredeljenih v 15. členu tega zakona.

(3) Občine zagotovijo, da se namenska sredstva iz prejšnjega odstavka porabijo za opravljanje dejavnosti in storitev iz prejšnjega odstavka.

15. člen

(dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu)

(1) Dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu, so:

1. informacijska turistična dejavnost, ki vključuje:
  - informiranje turistov, vključno s turisti s posebnimi potrebami,
  - zbiranje podatkov za potrebe informiranja obiskovalcev,
  - ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe,
  - sprejemanje in posredovanje predlogov in pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom,
  - urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije,
2. spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja,
3. trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja,
4. promocija turizma v digitalnem okolju,
5. varovanje nepremičnih spomenikov lokalnega in državnega pomena,
6. razvoj in vzdrževanje turistične infrastrukture,
7. razvoj in vzdrževanje javnih površin, namenjenih turistom (vzdrževanje in urejanje parkov, zelenic, cvetličnih nasadov, planinskih ter tematskih poti in podobno),

8. urejanje in vključevanje zavarovanih naravnih območij v turistično ponudbo, ob upoštevanju aktov o zavarovanju ter v skladu z razvojnimi usmeritvami in varstvenimi režimi v zavarovanih območjih,
9. organizacija in izvajanje prireditev,
10. ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva glede pozitivnega odnosa do turistov in turizma,
11. druge storitve, ki se na turističnem območju brezplačno zagotavljajo turistom.

(2) Pri izvajanju dejavnosti in storitev iz prvega odstavka je treba upoštevati javni interes varstva narave ter usmeritve in varstvene cilje s področja varstva narave.

IV. TURISTIČNA IN PROMOCIJSKA TAKSA

16. člen (zavezanci za plačilo)

(1) Turistično in promocijsko takso plačujejo državljani Republike Slovenije in tujci, ki prenočujejo v nastanitvenem obratu v občini zunaj svojega stalnega prebivališča.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka plačajo turistično in promocijsko takso hkrati s plačilom storitev za prenočevanje. Plačati jo morajo tudi, če so deležne brezplačnih storitev za prenočevanje, razen če ta zakon ne določa drugače.

(3) Zavezanci za plačilo turistične takse so tudi lastniki počitniških hiš, počitniških stanovanj in lastniki plovil na stalnih privezih v turističnih pristaniščih. Turistično takso plačajo v skladu z določbami 22. oziroma 23. člena tega zakona.

17. člen (znesek turistične in promocijske takse)

(1) Občina določi turistično takso v znesku do 2,5 eura.

(2) Promocijska taksa se obračuna poleg turistične takse in znaša 25 odstotkov zneska obračunane turistične takse.

(3) Občina pri določitvi višine zneska turistične takse upošteva vrsto in kategorijo nastanitvenih obratov, prebivanje v sezonskem ali zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki jih brezplačno zagotavlja turistom.

(4) Vlada Republike Slovenije lahko na podlagi gibanja cen življenjskih potrebščin enkrat na leto uskladi višino zneska turistične takse iz prvega odstavka tega člena, in to najpozneje v aprilu z veljavnostjo od prihodnjega koledarskega leta naprej.

18. člen (oprostitvev plačila turistične takse)

(1) Plačila turistične takse in posledično promocijske takse so oproščeni:

- otroci do sedmega leta starosti,
- osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih,
- osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu ugotovljena invalidnost oziroma telesna okvara, ali fotokopije potrdila

oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari, ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije,

- otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
- učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki jih na nepridobitni podlagi izvajajo vzgojno-izobraževalne ustanove in so določene z letnim delovnim načrtom v okviru javno veljavnega vzgojno-izobraževalnega ali študijskega programa,
- osebe, ki so na začasnem delu in prebivajo v nastanitvenem obratu neprekinjeno več kot 30 dni,
- tuji državljani, ki so po mednarodnih pogodbah oproščeni plačila turistične takse.

(2) Osebe od sedmega do osemnajstega leta starosti plačujejo turistično takso v višini 50 odstotkov.

(3) Kadar se okoliščine za popolno ali delno oprostitev turistične takse izkazujejo s predložitvijo kopije listine, se listina predloži na vpogled in je gostitelj ne prevzame v hrambo.

(4) Občina lahko s svojim predpisom poleg oseb iz prvega odstavka tega člena dodatno določi osebe, ki so v celoti ali delno oproščene plačila turistične takse.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena oprostitev plačila turistične takse ne velja, če se ta plačuje v pavšalnem letnem znesku v skladu z drugim odstavkom 22. člena in drugim odstavkom 23. člena tega zakona.

19. člen

(postopek pobiranja in odvajanja turistične in promocijske takse)

(1) Pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, pobirajo turistično in promocijsko takso v imenu in za račun občine oziroma agencije iz 5. člena tega zakona hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka pobirajo in odvajajo turistično in promocijsko takso tudi v primeru, če ne zaračunavajo plačila storitev za prenočevanje.

20. člen

(evidentiranje plačila turistične takse)

(1) Osebe iz prejšnjega člena na podlagi evidence gostov, ki jo vodijo po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča, vodijo evidenco turistične takse, ki vsebuje podatek o številu prenočitev posameznega gosta in znesek pobrane turistične takse za posameznega gosta. Podatki v evidenci turistične takse se hranijo enako obdobje kot evidenca gostov.

(2) Če je oseba oproščena plačila celotne ali dela turistične takse, mora biti v evidenci iz prejšnjega odstavka vpisan razlog oprostitve iz 18. člena tega zakona.

(3) Podatki o evidenci turistične takse morajo biti za vsakega posameznega gosta izpolnjeni najkasneje zadnji dan njegovega prenočevanja.

21. člen

(nakazovanje turistične in promocijske takse)

Osebe iz prvega odstavka 19. člena tega zakona do 25. dne v mesecu za pretekli mesec nakazujejo pobrano turistično in promocijsko takso na poseben račun občine. Občina prejeto promocijsko takso v osmih dneh prenakaže na poseben račun agencije iz 5. člena tega zakona.

22. člen

(turistična taksa za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih)

(1) Občina lahko določi, da se v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih plačuje turistično takso, če:

- je bilo na območju občine v preteklem letu več kot 100.000 prenočitev ali je na območju občine vsaj 1.500 ležišč v nastanitvenih obratih in
- je na območju občine najmanj 200 počitniških hiš ali počitniških stanovanj.

(2) Turistična taksa iz prejšnjega odstavka se plača v pavšalnem letnem znesku, ki ga plača lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja v skladu s tretjim in četrtim odstavkom tega člena. Način plačevanja podrobneje določi občina v svojem predpisu.

(3) Lastnik počitniškega stanovanja ali počitniške hiše plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku v višini, sorazmerni z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je počitniška hiša ali počitniško stanovanje, na voljo brezplačno, vendar največ do 50 eurov za posamezno ležišče.

(4) Za počitniško hišo ali počitniško stanovanje se šteje, da ima naslednje število ležišč:

- do 30 m² stanovanjske površine objekta: dve ležišči,
- nad 30 do 50 m² stanovanjske površine objekta: tri ležišča,
- nad 50 do 70 m² stanovanjske površine objekta: štiri ležišča,
- nad 70 m² stanovanjske površine objekta: pet ležišč.

(5) Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih občina vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu, stalnem naslovu prebivališča, matični in davčni številki zavezanca ter podatke o stanovanjski površini počitniške hiše ali stanovanja.

(6) Lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja iz tretjega odstavka tega člena plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku do 31. marca za preteklo leto.

23. člen

(turistična taksa za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih)

(1) Občina lahko določi, da turistično takso plačajo osebe, ki prenočujejo na plovilih na stalnem privezu v turističnem pristanišču.

(2) Turistična taksa iz prejšnjega odstavka se plača v pavšalnem letnem znesku, ki ga plača lastnik plovila skladno s tretjim odstavkom tega člena. Način plačevanja turistične takse iz prejšnjega odstavka podrobneje določi občina v svojem predpisu.

(3) Lastnik plovila iz prejšnjega odstavka plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku v višini, ki je sorazmerna z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je turistično pristanišče, na voljo brezplačno, pri čemer pavšalni znesek plačila ne sme presežati:

- za plovilo do 10 m dolžine: 100 eurov,
- za plovilo nad 10 m dolžine: 150 eurov.

(4) Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih občina vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu in stalnem naslovu prebivališča zavezanca in podatke o dolžini plovila.

(5) Lastnik plovila iz drugega odstavka tega člena plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku do 31. marca za preteklo leto.

24. člen
(izdaja plačilnega naloga, če turistična in promocijska taksa ni plačana)

- (1) Če ob nastanku taksne obveznosti turistična ali promocijska taksa ni plačana, občina osebi iz prvega odstavka 19. člena tega zakona izroči ali pošlje plačilni nalog, s katerim mu naloži, naj v 15 dneh plača dolžno takso. Plačilni nalog mora vsebovati osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, višino dolžne takse ter pravno podlago za njeno odmero, številko računa za njeno nakazilo, referenco, pouk o pravnem sredstvu ter opozorilo zavezancu o posledicah, če takse v roku ne plača.
- (2) Zoper plačilni nalog iz prejšnjega odstavka je v osmih dneh od njegove vročitve dopusten ugovor iz razlogov, da taksna obveznost ni nastala, da je taksa že plačana ali da je bila taksa napačno odmerjena.
- (3) O ugovoru v 15 dneh s sklepom odloči organ, ki je izdal plačilni nalog.
- (4) Organ iz prejšnjega odstavka s sklepom ugovoru ugotovi ali ga zavrne ali pa zavrže. Če ugotovi, da je bila taksa že plačana ali pa da taksna obveznost ni nastala, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog odpravi. Če ugotovi, da je bila taksa napačno odmerjena, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog nadomesti z novim plačilnim nalogom.
- (5) Zoper sklep o ugovoru je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve sklepa.
- (6) Če organ, ki je izdal plačilni nalog, po uradni dolžnosti ugotovi, da so v plačilnem nalogu napake, ga lahko do potrditve izvršljivosti nadomesti z novim plačilnim nalogom. Zoper nov plačilni nalog je dopusten ugovor, za katerega se uporabljajo določbe tega člena.
- (7) Ugovor zoper plačilni nalog zadrži izvršitev.
- (8) Od taks, ki jih taksni zavezanec ni plačal v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga, se plačajo zamudne obresti po 0,0247-odstotni dnevni obrestni meri. Od zamudnih obresti, ki jih taksni zavezanec ni plačal, se zamudne obresti ne zaračunavajo.

25. člen
(prisilna izterjava)

- (1) Prisilno izterjavo neplačane turistične in promocijske takse opravlja pristojni davčni organ.
- (2) Če taksa iz plačilnega naloga ni plačana v višini in rokih, določenih s tem zakonom, in taksni zavezanec ne vloži ugovora ali vloge za oprostitev, občina potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga pošlje pristojnemu davčnemu organu v izvršitev.
- (3) Turistična in promocijska taksa se prisilno izterjata po predpisih, ki urejajo prisilno izterjavo davkov.
- (4) Neplačane turistične in promocijske takse se prisilno ne izterjajo, če znesek neplačane takse v posamezni zadevi ne presega deset evrov.
- (5) Pravica do izterjave turistične in promocijske takse zastara v rokih, določenih v zakonu, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

V. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI ORGANIZIRANJA IN DEJAVNOSTI PRODAJE TURISTIČNIH PAKETOV

26. člen

(potovalna storitev, turistični paket in povezan potovalni aranžma)

(1) Potovalna storitev pomeni:

- prevoz,
- nastanitev, ki ne pomeni neločljivega dela prevoza in ni namenjena bivanju,
- najem osebnih avtomobilov in drugih motornih vozil, za katera je v skladu z zakonom, ki ureja vozniška dovoljenja, zahtevano vozniško dovoljenje za vozila kategorije A,
- drugo turistično storitev, ki ni neločljivo povezana s prevozom, nastanitvijo ali najemom motornih vozil ali motornih koles v smislu prve, druge ali tretje alineje tega odstavka.

(2) Turistični paket sestavljata vsaj dve različni potovalni storitvi za namene istega potovanja ali počitnic, če ponudnik pred sklenitvijo ene pogodbe o vseh storitvah združi vse storitve, tudi če so te storitve združene na zahtevo potnika ali v skladu z izbiro potnika, ali če se te storitve ne glede na to, ali so s posameznimi podjetji, ki ponujajo potovalne storitve, sklenjene ločene pogodbe:

- kupijo na eni prodajni točki in so bile izbrane, preden se potnik strinja s plačilom;
- ponujajo, prodajajo ali zaračunavajo po skupni ali celotni ceni;
- oglašujejo ali prodajajo z uporabo izraza »turistični paket« ali podobnim izrazom;
- sestavijo po sklenitvi pogodbe, s katero podjetje potniku omogoči, da sam izbira med različnimi vrstami potovalnih storitev, ali
- kupijo pri različnih podjetjih prek povezanih postopkov spletne rezervacije, pri katerih podjetje, s katerim je bila sklenjena prva pogodba, drugemu ali drugim podjetjem posreduje osebno ime potnika, njegov elektronski naslov in podatke o plačilu ter je pogodba z drugim ali drugimi podjetji sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

(3) Povezan potovalni aranžma pomeni vsaj dve različni vrsti potovalnih storitev, kupljeni za namene istega potovanja ali počitnic, ki se ne štejejo za turistični paket, zaradi česar so sklenjene ločene pogodbe s posameznimi ponudniki potovalnih storitev, če podjetje:

- omogoči, da potnik ob enkratnem obisku njegove prodajne točke ali v stiku z njo izbere in ločeno plača posamezne potovalne storitve, ali
- usmerjeno omogoča nakup vsaj ene dodatne potovalne storitve drugega podjetja, če je pogodba s tem drugim podjetjem sklenjena največ 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

(4) Kombinacija potovalnih storitev, pri katerih se največ ena potovalna storitev iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena kombinira z eno ali več turističnimi storitvami iz četrte alineje prvega odstavka tega člena, se ne šteje za turistični paket, če slednje storitve:

- ne obsegajo več kot četrtno vrednosti celotnega paketa, se ne oglašujejo kot bistven element turističnega paketa in kako drugače ne pomenijo bistvenega elementa tega paketa;
- potnik izbere in kupi šele po začetku izvajanja potovalne storitve iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena.

(5) Kombinacija potovalnih storitev, pri katerih se največ ena potovalna storitev iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena kombinira z eno ali več turističnimi storitvami iz četrte alineje prvega odstavka tega člena, se ne šteje za povezan potovalni aranžma, če slednje storitve ne obsegajo več kot četrtno skupne vrednosti storitev, se ne oglašujejo kot bistven element kombinacije in kako drugače ne pomenijo bistvenega elementa potovanja ali počitnic.

27. člen **(področje uporabe)**

(1) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za:

- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo prenočevanja,
- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki so ponujeni ali izvedeni občasno na nepridobitni podlagi samo za zaključene skupine potnikov in se javno ne oglašujejo,
- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, kupljene na podlagi okvirne pogodbe za organiziranje poslovnih potovanj med podjetjem in drugo fizično ali pravno osebo, ki deluje za namene, povezane z njegovo pridobitno dejavnostjo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora organizator turističnega paketa in povezanega potovalnega aranžmaja iz prve alineje prejšnjega odstavka zagotoviti vodjo poti ali turističnega vodnika v skladu z določbami 34. člena tega zakona.

(3) Organizator turističnega paketa in povezanega potovalnega aranžmaja iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena mora potnike pred njegovo izvedbo na jasen in razumljiv način obvestiti, da ne zagotavlja izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti organizatorja potovanja iz 32. člena tega zakona.

(4) Šteje se, da so turistični paketi in povezani potovalni aranžmaji iz druge alineje prvega odstavka tega člena izvedeni občasno, če skupna letna višina vplačanih zneskov za njihovo izvedbo ne presega 15.000 eurov. Navedena omejitev vplačil se ne uporablja za:

- vzgojno-izobraževalne ustanove pri izvajanju strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki so določene z letnim delovnim načrtom, če te izvajajo za svoje udeležence izobraževanja v okviru javno veljavnega vzgojno-izobraževalnega ali študijskega programa,
- pravne osebe, ki jim je priznan status delovanja v javnem interesu,
- verske skupnosti, registrirane skladno z zakonom, ki ureja versko svobodo, pri izvajanju njihovih rednih aktivnosti.

28. člen **(dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov, licenca)**

(1) Dejavnost organiziranja turističnih paketov obsega organiziranje turističnih paketov in njihovo prodajo oziroma ponujanje v prodajo. To dejavnost lahko opravljajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljnjem besedilu: organizator potovanja).

(2) Dejavnost prodaje turističnih paketov obsega prodajo oziroma ponujanje turističnih paketov, ki jih je sestavil organizator potovanja, v prodajo. To dejavnost lahko opravljajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljevanju: turistični agent).

(3) Pravica do opravljanja dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov se pridobi na podlagi licence, ki jo podeli ministrstvo, pristojno za turizem.

29. člen

(postopek podelitve licence)

- (1) Vloga za podelitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov se poda na ministrstvo, pristojno za turizem.
- (2) Ko ministrstvo, pristojno za turizem, ugotovi, da so izpolnjeni vsi pogoji za pridobitev licence iz 31. člena tega zakona, izda odločbo o podelitvi licence.
- (3) Imetnik licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov mora ministrstvu, pristojnemu za turizem, v osmih dneh posredovati vse spremembe, ki se nanašajo na izpolnjevanje pogojev za podelitev licence.
- (4) Vsebino vloge za podelitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov ter vsebino odločbe o podelitvi licence predpiše minister, pristojen za turizem.

30. člen (odvzem licence)

- (1) Imetniku licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov se licenca odvzame, če:
  - preneha opravljati dejavnost organiziranja turističnih paketov in dejavnost prodaje turističnih paketov,
  - ne izpolnjuje več pogojev, predpisanih za imetnika licence.
- (2) Imetnik licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov mora najmanj 30 dni pred prenehanjem opravljanja dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za turizem.
- (3) O odvzemu licence z odločbo odloči minister, pristojen za turizem.

31. člen (register izdanih licenc)

- (1) Register izdanih licenc pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, ki opravljajo dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov (v nadaljevanju: register), v elektronski obliki vzpostavi in upravlja ministrstvo, pristojno za turizem.
- (2) Vpis v register, ki je javen, se opravi na podlagi dokončne odločbe iz drugega odstavka 29. člena tega zakona.
- (3) V registru se vodijo in obdelujejo naslednji podatki o nosilcu licence:
  - firma oziroma skrajšana firma (pri samostojnem podjetniku posamezniku lahko ime in priimek z označbo s. p.),
  - matična številka,
  - podatki o vpisu v sodni register oziroma vpisnik Finančne uprave Republike Slovenije (organ, datum, zaporedna številka vpisa),
  - poslovni sedež (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, telefonska številka, elektronski naslov),
  - število in naslovi poslovalnic (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, telefonska številka in elektronski naslov),
  - dejavnost z navedbo ustrezne šifre in imena podrazreda iz standardne klasifikacije dejavnosti,

- dokazilo o zavarovanju za primer insolventnosti (številka pogodbe o zavarovanju, datum veljavnosti in podobno),
- številka licence.

(4) Podrobnejši način upravljanja registra določi minister, pristojen za turizem.

32. člen

(pogoji za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov)

(1) Organizator potovanja mora za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja turističnih paketov iz prvega odstavka 28. člena tega zakona izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima poslovni prostor,
- izpolnjuje pogoje glede odgovornosti organizatorja potovanja v primeru insolventnosti v skladu z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov.

(2) Ne glede na določbo prve alineje prejšnjega odstavka organizator potovanja ne potrebuje poslovnega prostora, če opravlja izključno spletno prodajo.

(3) Turistični agent mora za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti prodaje turističnih paketov iz drugega odstavka 28. člena tega zakona izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima poslovni prostor, ki je dostopen strankam v določenem obratovalnem času;
- izpolnjuje enake pogoje glede odgovornosti iz druge alineje prvega odstavka tega člena kot organizator potovanja, če prodaja oziroma ponuja v prodajo turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki jih je sestavil organizator potovanja, ki ima sedež zunaj Evropskega gospodarskega prostora, razen če dokaže, da te pogoj izpolnjuje organizator potovanja.

33. člen

(pogoji za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic)

Ne glede na določbe 29. in prejšnjega člena tega zakona lahko osebe iz države pogodbenice, ki so v državi, v kateri so ustanovljene, pridobile pravico do opravljanja dejavnosti iz prvega in drugega odstavka 28. člena tega zakona, v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja oziroma dejavnost prodaje turističnih paketov.

34. člen

(obveznost zagotavljanja vodje poti ali turističnega vodnika)

(1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, mora pri vsaki izvedbi turističnega paketa in povezanega potovalnega aranžmaja doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti vodjo poti, če turistični paket in povezani potovalni aranžma zajema turistično vodenje, pa turističnega vodnika, ki lahko opravlja tudi storitev vodje poti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, ni treba zagotoviti vodje poti ali turističnega vodnika med prevozom, če je ta organiziran z javnim potniškim prometom.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, ni treba zagotoviti vodje poti ali turističnega vodnika med prevozom do izhodiščnega kraja letovanja ali potovanja in nazaj, če prevoznik zagotavlja osebo za spremstvo (sprevodnik, stevard in podobno).

VI. TURISTIČNO VODENJE

35. člen

(opravljanje poklica turističnega vodnika)

(1) Poklic turističnega vodnika lahko opravljajo osebe z opravljenim preizkusom znanja iz programa strokovne usposobljenosti, ki ga določi minister, pristojen za turizem, v soglasju z ministrom, pristojnim za kulturo. Dokazilo opravljenega preizkusa je izkaznica turističnega vodnika, ki jo izda izvajalec preizkusov znanja, in vsebuje naziv izdajatelja, osebno ime turističnega vodnika, njegovo fotografijo, zaporedno številko izdane izkaznice iz registra iz drugega odstavka 36. člena tega zakona in nalepko z izpisano letnico tekočega leta.

(2) Določbe tega člena za opravljanje poklica turističnega vodnika ne veljajo, kadar je za vodenje z zakonom določeno posebno znanje (na primer za vodenje v gorah), pri vodenju v muzejih in v zgodovinskih spomeniških objektih ter podobno.

(3) Turistični vodnik mora izkaznico turističnega vodnika med opravljanjem poklica nositi na vidnem mestu.

36. člen

(turistični vodnik)

(1) Oseba, ki opravi preizkus znanja za turističnega vodnika iz prvega odstavka prejšnjega člena, pridobi naziv turistični vodnik.

(2) Za namen obveščanja javnosti o usposobljenih turističnih vodnikih ministrstvo, pristojno za turizem, upravlja register turističnih vodnikov, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime in naslov stalnega prebivališča vodnika, pri čemer je pri naslovu javen le podatek o kraju stalnega prebivališča,
- število dni vodenja v preteklem koledarskem letu,
- imena držav vodenja v preteklem koledarskem letu (do deset držav),
- podatke o strokovnem znanju in usposobljenosti,
- s pisnim soglasjem turističnega vodnika lahko tudi njegove kontaktne podatke (e-naslov, številka telefona).

(3) Turistični vodnik najpozneje do 31. januarja tekočega leta ministrstvu, pristojnemu za turizem, predloži podatke o številu dni vodenja in o državah vodenja za preteklo leto.

(4) Minister, pristojen za turizem, lahko v primeru ugotovljenih strokovnih napak ali nevestnosti pri opravljanju poklica z odločbo izreče opomin ali odloči, da se turistični vodnik izbriše iz registra.

(5) Turističnega vodnika, ki več kot pet let ne izvaja dejavnosti, ministrstvo, pristojno za turizem, po uradni dolžnosti z odločbo izbriše iz registra.

(6) Turistični vodnik, ki je bil z dokončno odločbo izbrisan iz registra, lahko ponovno opravlja izpit za turističnega vodnika šele dve leti od pravnomočnosti odločbe o izbrisu.

37. člen
(priznavanje poklicnih kvalifikacij za poklic turističnega vodnika za trajno opravljanje poklica)

(1) Fizična oseba iz države pogodbenice, ki je v svoji državi pridobila pravico do opravljanja poklica turističnega vodnika, mora za trajno opravljanje tega poklica v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za turizem, pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(2) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij osebam iz države pogodbenice za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji. Poleg dokazil, ki jih za prijavo določa navedeni zakon, mora vloga za priznanje poklicne kvalifikacije po tem zakonu vsebovati dokazila, da ima vlagatelj pravico opravljati poklic turističnega vodnika v državi pogodbenici. Ta dokazila so listine, izdane v skladu s predpisi držav pogodbenic.

(3) Ministrstvo, pristojno za turizem, na podlagi vloge in dokazil iz prejšnjega odstavka izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije ter to osebo iz države pogodbenice vpiše v register iz drugega odstavka 36. člena tega zakona.

(4) Naloge pristojnega organa v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij, izvaja ministrstvo, pristojno za turizem.

38. člen
(občasno opravljanje poklica turističnega vodnika za osebe iz držav pogodbenic)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka 35. člena tega zakona lahko državljani držav pogodbenic v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost turističnega vodenja, če v skladu z določbami zakona, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev, izpolnjujejo pogoje za opravljanje tega poklica v eni izmed teh držav.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij, osebam iz držav pogodbenic, ki v Republiki Sloveniji občasno opravljajo poklic turističnega vodnika, ni treba predhodno priglasiti opravljanja te dejavnosti.

39. člen
(turistično vodenje na ravni turističnega območja)

(1) Občine na posameznem turističnem območju lahko predpišejo program turističnega vodenja na tem območju, ki obsega posebno znanje.

(2) Turistični vodnik za turistično območje lahko na njem začne opravljati poklic turističnega vodenja, ko izpolni pogoje, ki jih predpišejo občine na tem območju. V tem primeru pridobi naziv: turistični vodnik turističnega območja (ime območja).

(3) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati turistični vodniki turističnega območja, ne smejo biti povezani s stalnim prebivališčem turističnega vodnika.

(4) S predpisom iz prvega odstavka tega člena ni dopustno omejevati ali izključevati turističnega vodenja, organiziranega v skladu z 35. in 38. členom tega zakona.

40. člen
(register turističnih vodnikov turističnega območja)

(1) Za namen obveščanja javnosti o usposobljenih turističnih vodnikih turističnega območja v skladu z dogovorom med občinami na tem turističnem območju ena izmed njih upravlja register turističnih vodnikov turističnega območja.

(2) Register iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime in naslov stalnega prebivališča turističnega vodnika,
- število dni vodenja na turističnem območju v preteklem koledarskem letu,
- podatke o strokovnem znanju in usposobljenosti,
- s pisnim soglasjem turističnega vodnika lahko tudi njegove kontaktne podatke (e-naslov, številka telefona).

(3) Register iz prvega odstavka tega člena je javen in dostopen prek spletnih strani občine, ki vodi register. Pri podatkih o naslovu prebivališča turističnega vodnika turističnega območja je javen le podatek o kraju stalnega prebivališča, ne pa tudi o naselju, ulici, hišni številki in številki stanovanja.

VII. NADZOR IN UPRAVNI UKREPI

41. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične in promocijske takse ter vodenjem evidenc iz 16. do 23. člena tega zakona opravlja pristojni občinski inšpekcijski organ, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, kjer ta organ ni ustanovljen, pa pristojni davčni organ.

(2) Nadzor nad določbami, ki urejajo nadzor nad nepridobitno naravo turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev iz 27. člena tega zakona in opravljanjem dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turističnega vodenja iz 28., 32 in 35. člena tega zakona opravlja organ, pristojen za tržno inšpekcijo.

42. člen (upravni ukrepi)

(1) Če pristojni inšpekcijski organ pri nadzorstvu ugotovi, da pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja ali dejavnost prodaje turističnih paketov, ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa 32. člen tega zakona, izda odločbo, s katero odredi, da je treba ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti odpraviti, ter določi rok za njihovo odpravo.

(2) Če pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja ali dejavnost prodaje turističnih paketov, v postavljenem roku ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti, pristojni inšpektor izda odločbo o prepovedi opravljanja dejavnosti organiziranja ali prodaje turističnih aranžmajev ter o tem obvesti tudi ministrstvo, pristojno za turizem, ki zoper pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika začne postopek odvzema licence iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(3) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

43. člen
(prekrški glede turistične in promocijske takse)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki sprejema osebe na prenočevanje, če ne:

- pobira turistične in promocijske takse v skladu s prvim in drugim odstavkom 19. člena tega zakona ali
- vodi evidence v skladu s prvim in drugim odstavkom 20. člena tega zakona ali
- nakazuje pobrane turistične in promocijske takse v skladu z določbo 21. člena tega zakona.

(2) Z globo od 400 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 200 do 800 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 120 do 400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik, ki je sobodajalec in sprejema osebe na prenočevanje.

44. člen
(prekrški glede opravljanja dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

– opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, čeprav nima licence iz tretjega odstavka 28. člena tega zakona ali ne izpolnjuje pogojev za opravljanje te dejavnosti iz prvega odstavka 32. člena tega zakona, ali

– opravlja dejavnost prodaje turističnih paketov, čeprav nima licence iz tretjega odstavka 28. člena tega zakona ali ne izpolnjuje pogojev za opravljanje te dejavnosti iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 200 do 800 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznujeta za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če ne zagotovita vodje poti pri vsaki izvedbi potovanja doma ali v tujini v skladu z določbo prvega odstavka 34. člena tega zakona.

(5) Z globo od 200 do 800 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

45. člen
(prekrški glede turističnega vodenja)

(1) Z globo od 200 do 600 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če opravlja poklic turističnega vodnika brez opravljenega preizkusa znanja iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(2) Z globo od 50 do 150 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če med opravljanjem dejavnosti turističnega vodnika ne nosi izkaznice turističnega vodnika na vidnem mestu v skladu z določbo tretjega odstavka 35. člena tega zakona.

(3) Z globo od 200 do 600 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če opravlja poklic turističnega vodnika za turistično območje, ne da bi izpolnjeval pogoje iz drugega odstavka 39. člena tega zakona.

46. člen
(višina globe v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku, glede na okoliščine prekrška, izreči globa v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen
(veljavnost Strategije slovenskega turizma 2017–2021)

Z dnem uveljavitve tega zakona se kot Strategija razvoja turizma Republike Slovenije iz 3. člena tega zakona šteje Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, ki jo je na svoji 151. seji dne 5. oktobra 2017 sprejela Vlada Republike Slovenije.

48. člen
(nadaljevanje delovanja agencije)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona Slovenska turistična organizacija, ustanovljena na podlagi Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za trženje in promocijo turizma (Uradni list RS, št. 46/15), nadaljuje delo kot javna agencija iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za trženje in promocijo turizma (Uradni list RS, št. 46/15) se šteje za ustanovitveni akt javne agencije iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

49. člen
(veljavnost aktov, izdanih po dosedanjih predpisih)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona pogodba št. 322-28/2015, sklenjena na podlagi odločbe o podelitvi javnega pooblastila Turistično gostinski zbornici Slovenije za podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev in vodenje registra teh licenc ter za izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, in druge s tem postopkom povezane upravne naloge ter objavljena v Uradnem listu RS, št. 41/16, velja še naprej, a najdlje do poteka časa, za katerega je bila sklenjena.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona odločbe o podelitvi statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma, izdane na podlagi 15. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 –

ZŠpo-1), ostanejo v veljavi do poteka roka, ki je v njih naveden. Postopki, ki v času uveljavitve tega zakona še niso zaključeni, se končajo po predpisih, ki so veljali v času vložitve vloge.

50. člen
(uveljavitev nove višine turistične takse)

(1) Občine uskladijo splošne akte, s katerimi določajo turistično takso, z določbami tega zakona najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do uskladitve aktov se turistična taksa zaračunava v višini, kot jo določata 26. člen Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1) in Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

(2) Postopek pobiranja in odvajanja promocijske takse iz 19. člena tega zakona se začne izvajati šestdeseti dan po uveljavitvi tega zakona.

51. člen
(delno priznavanje preizkusa znanja za opravljanje dejavnosti turističnega vodenja za turistične spremljevalce)

Osebam, ki so opravile preizkus znanja in pridobile naziv turistični spremljevalec ter so na dan uveljavitve tega zakona vpisane v register turističnih spremljevalcev iz tretjega odstavka 40. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1), se v obdobju dveh let po uveljavitvi tega zakona pri opravljanju preizkusa znanja za turističnega vodnika prizna opravljene vsebine tega preizkusa.

52. člen
(priznavanje preizkusov znanja za opravljanje dejavnosti turističnega vodnika)

Za osebe, ki so opravile preizkus znanja in pridobile naziv turistični vodnik ter so na dan uveljavitve tega zakona vpisane v register turističnih vodnikov iz tretjega odstavka 40. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1), velja, da izpolnjujejo pogoje za opravljanje poklica turističnega vodnika po tem zakonu.

53. člen
(obveznost izdaje podzakonskih predpisov)

(1) Vlada Republike Slovenije sprejme uredbo iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister, pristojen za turizem, izda podzakonske predpise, potrebne za izvajanje tega zakona, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

54. člen
(prenehanje veljavnosti predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1),
- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),

- Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14), uporablja pa se še do uskladitve aktov iz 50. člena tega zakona.

55. člen **(podaljšanje uporabe)**

(1) Do uveljavitve zakona, ki ureja varstvo potrošnikov in s katerim se bo v domači pravni red prenesla Direktiva (EU) 2015/2302, se glede izpolnjevanja pogoja o odgovornosti organizatorja potovanja v primeru insolventnosti iz druge alineje prvega odstavka 32. člena tega zakona uporablja določba šeste alineje prvega odstavka 36. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1 in 29/17 – ZŠpo-1).

(2) Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04) preneha veljati z dnem uveljavitve tega zakona, uporablja pa se še do uveljavitve podzakonskega predpisa iz četrtega odstavka 29. člena tega zakona, kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

(3) Dokler minister, pristojen za turizem, ne določi programa iz prvega odstavka 35. člena tega zakona, se za preizkus znanja za opravljanje dejavnosti turističnega vodenja uporablja program strokovne izobrazbe in usposobljenosti, ki ga je dne 3. februarja 1999 sprejela Gospodarska zbornica Slovenije v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, in ministrom, pristojnim za turizem.

56. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

I. Splošne določbe

K 1. členu

Ta člen določa področje, ki ga zakon ureja, in sicer načrtovanje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja, turistično takso, pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turistično vodenje na državni ravni in na ravni turističnega območja.

K 2. členu

Pojasnen je pomen uporabljenih izrazov. V predlogu zakona je na novo opredeljen pojem »promocijska taksa«, in sicer kot pristojbina za prenočevanje, ki jo zavezanci plačajo kot nadomestilo za tiste storitve in ugodnosti, ki so jim na voljo na turističnem območju in se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunajo posebej, pri čemer so povezane z načrtovanjem in izvajanjem trženja ter promocijo celovite turistične ponudbe Slovenije. Na zadovoljstvo gostov v destinaciji namreč vpliva tudi kakovostno trženje in turistična promocija celotne države kot turistične destinacije. Del storitev in ugodnosti, ki so turistom na voljo na turističnem območju, je vezan na izvajanje teh nalog tudi na nacionalni ravni. S tem je povezan tudi namen uvedbe te dajatve, in sicer da se zagotovi trajen in stabilen dodaten vir sofinanciranja nacionalne turistične organizacije, ki bo namenjen za načrtovanja in izvajanja trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije.

Kar zadeva uporabo pojma »potnik«, je treba pojasniti, da Direktiva (EU) 2015/2302 drugače kot preostala potrošniška zakonodaja ne uporablja izraza »potrošnik«, temveč izraz »potnik«. Večina potnikov nastopa v razmerju kot potrošniki, vendar pa se pri tovrstnih pogodbah pojavljajo tudi predstavniki malih in srednjih podjetij, ki poslovna potovanja rezervirajo prek istih sistemov rezervacij kot potrošniki. Zaradi navadnega je v praksi včasih težko razlikovati med potrošniki v smislu preostalega potrošniškega prava in preostalimi potniki, ki potujejo v okviru svoje poslovne ali pridobitne dejavnosti. Gre na primer za samozaposlene, za subjekte, ki opravljajo svobodne poklice, in za druge poslovne potnike oziroma predstavnike podjetij, ki nimajo organiziranih potovalnih aranžmajev na podlagi splošnega dogovora oziroma okvirne pogodbe z organizatorjem.

II. Načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma

K 3. členu

Kot temeljni dokument načrtovanja razvoja turizma na državni ravni predlog zakona določa Strategijo razvoja turizma Republike Slovenije, ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije in z njo seznanil Državni zbor RS. Strategija se po veljavnem zakonu sprejema za obdobje petih let, po podanem predlogu pa bi se sprejemala za obdobje do sedmih let, saj se je pokazalo, da je za uveljavitev strateških usmeritev potrebno daljše časovno obdobje. V strategiji so določene temeljne usmeritve in ukrepi Vlade Republike Slovenije ter drugih ponudnikov turističnih storitev za spodbujanje razvoja turizma. Strategija praviloma vsebuje najoptimalnejšo kombinacijo predvidenih ukrepov. Občine, turistična društva in drugi ponudniki turističnih storitev svoje delo skladno s strategijo slovenskega turizma opredelijo tudi v svojih programih dela in poslovnih načrtih.

K 4. členu

Za spodbujanje razvoja turizma bo ministrstvo, pristojno za turizem, tudi v prihodnje dodeljevalo razvojna sredstva. Njihov glavni vir bodo sredstva državnega proračuna, namenska sredstva za razvoj in promocijo turizma iz koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo, in drugi viri, kot so na primer sredstva različnih skladov in programov EU.

Določeni so tudi osnovni pogoji in merila za dodeljevanje razvojnih spodbud. Podrobnejše bo področje dodeljevanja razvojnih spodbud uredila Vlada Republike Slovenije z uredbo.

K 5. členu

Načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije bo tudi v prihodnje izvajala Slovenska turistična organizacija kot javna agencija, pristojna za trženje in promocijo slovenskega turizma. Poleg navedenih nalog, ki jih bo opravljala po tem zakonu, bo lahko, skladno s prvim odstavkom 32. člena zakona, ki ureja javne agencije, opravljala tudi dejavnosti, ki so povezane z njenim ustanovitvenim namenom oziroma nalogami, ki jih opravlja v javnem interesu, če je tako določeno z ustanovitvenim aktom, skladno s posebnim zakonom.

K 6. členu

Za opravljanje posameznih upravnih nalog, ki so v predlogu zakona izrecno navedene, bo minister, pristojen za turizem, lahko tudi v prihodnje podelil javno pooblastilo. Za to se bo odločil, če bo ocenil, da bo izvajanje upravne naloge, ki bo predmet javnega pooblastila, bolj ekonomično in učinkovito kot ministrstvo lahko izvajala druga pravna oseba javnega in zasebnega prava, izbrana na javnem natečaju. Podelil ga bo za to usposobljenim pravnim osebam javnega in zasebnega prava, ki se bodo prijavile na javni natečaj in bodo izbrane kot najprimernejši prijavitelj. Trenutno sta podeljeni dve javni pooblastili, obe Turistično gostinski zbornici Slovenije, in sicer za podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev in vodenje registra teh licenc ter za izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki želijo pridobiti naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, ter za druge s tem postopkom povezane upravne naloge. Predvideno je, da se tako kot do zdaj tudi v prihodnje nosilec javnega pooblastila ne bo financiral iz javnih sredstev, saj bo svojo storitev neposredno zaračunal uporabniku storitve (organizatorju potovanja ali turističnemu agentu oziroma osebi, ki želi pridobiti naziv turistični vodnik).

Predlog zakona tudi podrobno ureja pogoje in merila za podelitev ter postopek podeljevanja, podaljšanja in odvzema tega pooblastila.

Kar zadeva pogoj, da prijavitelj ni pravnomočno obsojen za uradno pregonljivo kaznivo dejanje, se je predlagatelj, upošteva odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-344/94 z dne 1. 6. 1995 (Uradni list RS, št. 41/95, in Odl. US IV, 54), ki je takšno omejitev pri notarjih dopustilo, odločil uveljaviti enako visok standard tudi za podeljevanje javnega pooblastila za izvajanje navedenih upravnih nalog in kataloga kaznivih dejanj ni zamejil.

Izpolnjevanje pogoja, da pravna oseba, ki se prijavi na javni natečaj, ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, prenehanja po zakonu, prisilne likvidacije ali izbrisa iz registra, bo ugotavljalo ministrstvo, saj gre za javne podatke, ki jih objavlja AJPES.

Pogoj, da prijavitelj na dan prijave na javni natečaj nima neplačanih obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost ali v zvezi s plačili davkov v vrednosti 50 eurov ali več, sledi določbi zakona, ki ureja javno naročanje. Upošteva se podatke, ki jih posreduje Finančna uprava Republike Slovenije.

K 7. členu

V tem členu je določen postopek podelitve javnega pooblastila. Ta bo potekal skladno z zakonom, ki ureja upravni postopek. Nosilec javnega pooblastila bo za vsako upravno nalogo posebej izbran na javnem natečaju.

K 8. členu

V tem členu je določen postopek podaljšanja in odvzema javnega pooblastila. Kar zadeva odvzem javnega pooblastila, so v primeru, da so pri poslovanju nosilca javnega pooblastila ugotovljene nepravilnosti s pravnomočno odločbo pristojnega organa, zajeti tudi primeri, ko bi bilo ugotovljeno, da je bil nosilec javnega pooblastila pravnomočno obsojen za uradno pregonljivo kaznivo dejanje. Izpolnjevanje tega pogoja bo ministrstvo na javnem natečaju, tako

kot do zdaj, opiralo le na izjavo prijavitelja, zato predlog tega zakona ne določa tudi zakonske podlage za to, da bi minister, pristojen za turizem, lahko sam preverjal podatke o morebitni kaznovanosti iz kazenske evidence.

K 9. členu

Predlog zakona omogoča pridobitev statusa pravne osebe v javnem interesu. S tem je pravnim osebam, ki so za to usposobljene in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, dana možnost, da pridobijo ugodnosti, ki jih v tej zvezi ponuja zakon (upravičenost do donacij iz dela dohodnine, oprostitev plačila upravnih taks, kandidiranje na javnih razpisih ipd.). Glede na ZSRT so pogoji za pridobitev statusa spremenjeni. Po podanem predlogu bodo status lahko pridobile le pravne osebe, katerih ustanovitelji niso osebe javnega prava. Da bi še posebno turističnim društvom olajšali postopek pridobivanja tega statusa, pravni osebi ne bo več treba predložiti soglasja občine. Navedene so tudi aktivnosti, katerih izvajanje se šteje za prispevek k spodbujanju razvoja turizma.

K 10. členu

V tem členu je določen postopek podelitve in odvzema statusa pravne osebe v javnem interesu. Ta postopek bo potekal skladno z zakonom, ki ureja upravni postopek.

K 11. členu

Ministrstvo, pristojno za turizem, bo upravljalo z evidenco pravnih oseb, ki so pridobile status pravne osebe v javnem interesu. Urejena sta tudi postopek vpisa in izbrisa iz te evidence ter vsebina evidence, ki ne bo vsebovala osebnih podatkov.

K 12. členu

Zakon z namenom poenostavitve postopka sofinanciranja pravnih oseb, ki imajo status za delovanje v javnem interesu, delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in so registrirane po zakonu, ki ureja društva, uvaja možnost, da te lahko za izvajanje dejavnosti spodbujanja razvoja turizma pridobijo sredstva državnega proračuna z neposredno pogodbo.

III. Načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja

K 13. členu

Predlog zakona, tako kot ZSRT, določa, da je načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja v pristojnosti občin.

K 14. členu

Določeni so viri za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja, pri čemer sta kot namenska vira financiranja posebej izpostavljena del koncesijske dajatve, ki se po zakonu, ki ureja igre na srečo, namenja lokalnim skupnostim na zaokroženem turističnem območju, in turistična taksa, ki se namenja za opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu. Izrecno je določeno, da morajo občine zagotavljati namenskost porabe teh sredstev.

K 15. členu

Določene so dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu. Glede na ZSRT pomenijo novost promocija turizma v digitalnem okolju, razvoj in vzdrževanje planinskih in tematskih poti, varovanje nepremičnih spomenikov lokalnega in državnega pomena ter urejanje in vključevanje zavarovanih naravnih območij v turistično ponudbo. Izvajanje teh dejavnosti in storitev je v skladu s strateškimi usmeritvami na področju

slovenskega turizma, ki Slovenijo umeščajo med aktivne, zelene in zdrave turistične destinacije, zato bo pripomoglo k doseganju s strategijo zastavljenih ciljev.

IV. Turistična in promocijska taksa

K 16. členu

Ta člen določa zavezance in način plačila turistične in promocijske takse. Zaradi večje jasnosti pri izvajanju zakona je po novem določeno, da turistično in na novo uvedeno promocijsko takso plačujejo osebe, ki prenočujejo v nastanitvenem obratu v občini (ne na turističnem območju) zunaj svojega stalnega prebivališča.

K 17. členu

Po določbi ZSRT se je znesek turistične takse izračunal tako, da se je pomnožilo število točk, ki jih je določila občina (med 3 in 11), z vrednostjo točke, ki jo je določal zakon. Po podanem predlogu bo občina določila turistično takso v najvišjem možnem znesku, in sicer do 2,5 eura. Občina se za uvedbo turistične takse lahko tudi sploh ne bo odločila. Predlagatelj ocenjuje, da bodo občine o uvedeni višini turistične takse odločale selektivno in z vso odgovornostjo, ob upoštevanju vpliva spremembe višine te takse na poslovanje nastanitvenih obratov glede na njihovo vrsto, kategorijo, prebivanje v sezonskem ali zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki jih občina brezplačno zagotavlja turistom.

Turistična taksa bo v celoti prihodek občine, medtem ko bo predlagana nova dajatev, promocijska taksa, ki se bo dodatno zaračunavala v višini 25 odstotkov vsakokratne obračunane turistične takse, prihodek Slovenske turistične organizacije, namenjen za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije.

K 18. členu

Določene so oprostitve plačila turistične takse. V teh primerih se tudi promocijska taksa ne zaračunava, kar velja tudi, če občina posamezne kategorije oseb dodatno oprosti plačila turistične takse ali turistične takse sploh ne uvede.

V primerih, ko se turistična taksa obračunava v višini 50 odstotkov, se promocijska taksa obračuna od znižanega zneska.

K 19. členu

Določen je postopek pobiranja in odvajanja turistične in promocijske takse.

K 20. členu

Člen ureja evidenco turistične takse, ki temelji na evidenci gostov. Evidenca se vodi po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča.

K 21. členu

Pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, bodo pobrano turistično in promocijsko takso do 25. dne v mesecu za pretekli mesec nakazali na poseben račun občine. Ta bo pobrano promocijsko takso nakazala na poseben račun agencije iz 5. člena tega zakona.

Poročilo o številu prenočitev in pobrani taksi bodo morale te osebe posebej posredovati občini le še do začetka poročanja podatkov za namene obračuna in plačila turistične takse skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.

K 22. in 23. členu

Ta dva člena določata zaračunavanje turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj, in sicer tako, da bodo ti, tako kot do zdaj, plačali turistično takso zase in za vse druge osebe, ki uporabljajo nastanitveni objekt, v pavšalnem letnem znesku, na podlagi števila

ležišč, določenega ob upoštevanju stanovanjske površine objekta. Predlog zakona določa tudi lestvico za plačilo te takse in tako tudi njen najvišji mogoči znesek. Zaradi varovanja osebnih podatkov so v predlogu zakona izrecno določeni evidenca zavezancev za plačilo in podatki, ki jih bo vsebovala. Način plačevanja turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj bodo občine podrobneje določile z odlokom. Podobna ureditev je predlagana za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih.

K 24. členu

Ta člen ureja obračun turistične in promocijske takse in postopek zoper morebitne neplačnike.

K 25. členu

Predlagani člen ureja postopek prisilne izterjave turistične in promocijske takse, pristojni organ in minimalni znesek terjatve za začetek izvršbe, s čimer se sledi načelu ekonomičnosti postopka in zastaranju

V. Pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov

K 26. členu

Drugače kot v ZSRT so, upošteva Direktivo (EU) 2015/2302, v predlogu zakona namesto izraza »turistični aranžma« uporabljene izrazi »potovalna storitev«, »turistični paket« in »povezan potovalni aranžma«.

»Potovalne storitve« so storitve, katerih kombinacija pomeni turistični paket. Zajemajo turistične storitve, ki jih potniki najpogosteje povezujejo s potovanji. Za prevoz potnikov se šteje na primer prevoz z avtobusom, vlakom, letalom ali ladjo na cilj potovanja (potovalno destinacijo). Kot prevoz v smislu opredelitve paketa ni mišljen na primer prevoz na letališče ali avtobusno postajo ali prevoz v okviru vodenih ogledov, saj v tem primeru ne gre za samostojno storitev, temveč za storitev, ki je povezana z drugo potovalno storitvijo. Za nastanitev se šteje vsako bivanje čez noč. Pri tem sta določeni dve izjemi, pri katerih nastanitev ne pomeni dela turističnega paketa. Prva izjema je nastanitev, ki je povezana s prevozom (na primer nastanitev na ladji ali vlakom) in kot taka pomeni le del prevoza, če je očitno, da je prevoz glavni element. Pri tem križarjenje ne pomeni te izjeme, ker prevoz pri križarjenju ni glavni element, temveč je prevozu vsaj enakovreden element tudi nastanitev. Druga izjema pa je nastanitev za namene bivanja. Gre za dalj časa trajajoče nastanitve, katerih namen ni turistično potovanje (na primer bivanje zaradi začasnega dela, udeležba na jezikovnih tečajih). Potovalne storitve so tudi vse druge turistične storitve, ki niso neločljivo povezane s prevozom, nastanitvijo ali najemom motornih vozil ali motornih koles. Takšne storitve so na primer vstopnice za prireditve, vodeni ogledi, smučarske vozovnice, najem športne opreme, zdraviliško zdravljenje ipd. Po drugi strani pa obstajajo tudi potovalne storitve, ki so povezane z drugo potovalno storitvijo, na primer prevoz prtljage, obroki v hotelu, koriščenje zmogljivosti hotelov (bazeni, savne, fitnes ipd.) za goste. Za potovalne storitve se torej štejejo le storitve, ki so povezane s potovalnimi oziroma turističnimi aktivnostmi, zaradi česar se zavarovanja, sklenjena za namene potovanja, ne štejejo za potovalne storitve.

Turistični paket pomeni kombinacijo najmanj dveh potovalnih storitev znotraj istega potovanja. Pri tem ni pomembno, ali posamezne storitve v paket združi organizator potovanja sam ali na zahtevo in v skladu z izbiro potnika. Določeni so tudi dodatni alternativni objektivni pogoji, v primeru katerih se šteje, da gre v konkretnem primeru za turistični paket. S takšno opredelitvijo so zajeti tudi novodobni načini oblikovanja turističnih paketov, ko na primer potnik v istem postopku rezervacije sam oblikuje paket na eni prodajni točki in so storitve izbrane, preden se zaveže za plačilo (pogodba oziroma pogodbe se dejansko sklenejo šele po tem, ko potnik izbere vse storitve), ali je paket kupljen prek povezanih postopkov spletne rezervacije, če so drugemu podjetju posredovani določeni osebni podatki potnika in je pogodba s tem drugim

podjetjem sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Prav tako se tak način šteje za turistični paket, če je kot tak oglaševan ali če se prodaja po enotni ceni, saj v teh primerih potnik upravičeno pričakuje, da sklepa pogodbo o turističnem paketu.

Za turistični paket gre tudi, če so s posameznimi ponudniki potovalnih storitev sklenjene različne pogodbe, če so izpolnjeni določeni kriteriji.

Pomen pojma turistični paket je ključen tudi za opredelitev »pogodbe o turističnem paketu«, saj gre za tovrstno pogodbo v vseh primerih, ko je predmet pogodbe turistični paket. Če gre za turistični paket, oblikovan na podlagi ločeno sklenjenih pogodb, se vse pogodbe o potovalnih storitvah štejejo za pogodbo o turističnem paketu.

Od turističnega paketa se razlikuje pojem »povezan potovalni aranžma«. Za povezan potovalni aranžma gre v določenih primerih, ko sta za namene istega potovanja izbrani vsaj dve potovalni storitvi, in ne gre za turistični paket, zaradi česar so sklenjene ločene pogodbe. Pri tem sta določena dva objektivna kriterija za presojo. Prvi kriterij je enkratni obisk prodajne točke, v okviru katerega potnik ločeno izbere in ločeno plača posamezne potovalne storitve. Pri tem gre na primer za spletne platforme ali posrednike, ki nudijo različne potovalne storitve različnih ponudnikov (na primer letalska karta, hoteli ipd.). Za razlikovanje od turističnega paketa je ključno, da se potnik za plačilo ne zaveže šele po trenutku, ko je izbral vse storitve, temveč se za plačilo posamezne potovalne storitve zaveže takoj, ko to storitev izbere. Drugi kriterij je tako imenovano usmerjeno omogočanje nakupa, če je pogodba z drugim ponudnikom sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Gre za primere, ko podjetje potniku na primer prek spletne povezave drugega podjetja ponuja posamezne dodatne storitve (na primer letalski prevoznik, ki ima na svoji spletni strani objavljeno spletno povezavo do določenega hotela), pri čemer podjetje podatkov potnika ne posreduje aktivno drugemu podjetju kot pri turističnem paketu.

V predlaganem drugem in tretjem odstavku so določene izjeme, pri katerih ne gre za turistični paket oziroma povezan potovalni aranžma.

Če so druge turistične storitve kombinirane le še z eno vrsto turističnih storitev (prevoz, nastanitev ali najem motornih vozil), ne gre za turistični paket ali povezan potovalni aranžma, če te druge storitve ne pomenijo znatnega dela oziroma kako drugače niso prepoznane kot bistven element paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja. Ta meja, ki izhaja iz uvodne izjave 18 Direktive 2015/2302, je postavljena pri 25 odstotkih vrednosti celotnega paketa (kar pomeni operacionalizacijo pojma »znaten del«). Z natančno določitvijo meje v samem členu se želi doseči lažje izvajanje zakona. S to izjemo se želi predvsem razbremeniti ponudnike namestitev, ki poleg nastanitve ponujajo še kakšne druge turistične storitve, saj jim ne bo treba izpolnjevati pogojev, ki jih zakon določa za organizatorje potovanj.

Pogosto se zgodi, da potnik po začetku izvajanja posamezne potovalne storitve (na primer namestitev v hotelu) želi dodati še kakšno drugo storitev. V takem primeru ne gre za turistični paket, ker je bila pogodba o tej drugi storitvi sklenjena po začetku izvajanja prve potovalne storitve. Vnaprejšnje izbiranje dodatnih potovalnih storitev in plačilo po začetku izvajanja prve potovalne storitve ne pomenita izjeme in gre v takem primeru za turistični paket.

K 27. členu

S predlaganim členom se določa izjeme, za katere ne velja zahteva glede pogojev za organiziranje in prodajo turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev oziroma pridobitev licence, vključno z jamstvi za primere insolventnosti.

Zahtevana jamstva pomenijo breme predvsem za organizatorje potovanj. Ker je v primeru krajših potovanj do 24 ur, ki ne vključujejo prenočevanja, potreba po varstvu potnikov manjša, bi bila zahteva po licenci, ki zajema tudi predložitev jamstva za primer insolventnosti, nesorazmerna. Vendar bosta morala pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik tudi v

teh primerih pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti vodjo poti, če bo turistični paket vseboval turistično vodenje, pa turističnega vodnika, ki lahko opravlja tudi storitev vodje poti, kot to sicer določa 33. člen tega zakona. Z vidika razlogov, s katerimi je utemeljena zahteva po zagotavljanju vodje poti oziroma turističnega vodnika, namreč ni razlike med enodnevним ali večdnevним turističnim paketom in povezanim potovalnim aranžmajem.

Zaradi nesorazmernosti bremen so iz področje uporabe tega poglavja v celoti izključeni tisti turistični paketi ali povezani potovalni aranžmaji, ki jih ponujajo organizacije, katerih namen ni pridobivanje dobička. S tem so mišljena potovanja, ki jih organizirajo na primer društva za svoje člane ali vzgojno-izobraževalne ustanove za svoje učence. Da se določbe tega poglavja s tem, da bi se potovanja organizirala prek društev in drugih nepridobitnih organizacij, ne bi obšle, so za izjeme postavljeni strogi omejitveni pogoji. Za izjemo gre le, če so potovanja ali povezani turistični aranžmaji ponujeni le občasno (nekajkrat letno), na nepridobitni podlagi in samo za zaključene skupine (na primer člane društva), ter niso ponujeni širši javnosti oziroma se javno ne oglašujejo. Dopustno je torej le obveščanje na primer članov društva po elektronski pošti ali z obvestilom, objavljenim le v društvenih prostorih, ne pa tudi na javnih mestih, po medijih ali po spletu.

Da zaradi določb tega člena ne bi prihajalo do zlorab in nelojalne konkurence, je pojem občasnosti v predlogu zakona posebej opredeljen, in sicer tako, da se šteje, da so turistični paketi in povezani potovalni aranžmaji izvedeni občasno, če skupna letna višina vplačanih zneskov za namen potovanj ne presega 15.000 eurov. Da ta omejitev ne bi prizadela vzgojno-izobraževalnih organizacij pri organiziranju šolskih ekskurzij, verskih skupnosti, ki so registrirane skladno z zakonom o verski svobodi, pri izvajanju njihovih rednih aktivnosti, pa tudi društev, v katerih je organiziranje različnih društvenih aktivnosti ustaljena oblika delovanja (planinska, taborniška, skavtska društva ipd.), se navedena omejitev vplačil za vse naštetе ne bi uporabljala, vendar za društva le pod pogojem, da jim je priznan status društva, ki deluje v javnem interesu. Ta omejitev je nujna, saj pomeni varovalko pred morebitnim izigravanjem te določbe.

Zaradi varstva potnikov je tudi izrecno določeno, da mora organizator turističnega paketa in povezanega potovalnega aranžmaja v teh primerih potnike pred njegovo izvedbo na jasen in razumljiv način obvestiti, da ne zagotavlja zavarovanja za primer insolventnosti.

Zadnja predlagana izjema so turistični paketi in povezani potovalni aranžmaji, ki so kupljeni na podlagi okvirnega dogovora med pravnimi osebami. Gre za dogovore med prirejenimi subjekti na trgu (poslovni subjekti, za katere se domneva, da imajo enako pogajalsko moč) in posebno varstvo za njih ni potrebno. To se nanaša, na primer, na večja podjetja, ki imajo za izvedbo službenih potovanj z izbranim organizatorjem sklenjen krovni dogovor, znotraj katerega se potem dogovarjajo o izvedbi posameznih paketov.

Vse organizacije, ki bodo izvajale turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje na temelju tega člena, bodo seveda morale biti, skladno s splošnimi predpisi, ustrezno registrirane, voditi predpisane evidence, obračunavati davke ipd.

K 28. členu

V tem členu sta opredeljeni dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov, ki ju smejo opravljajo le pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, določena je tudi obveznost licence za opravljanje teh dejavnosti. Za dejavnost organiziranja povezanih potovalnih aranžmajev in dejavnost prodaje povezanih potovalnih aranžmajev licence ne bodo zahtevane, saj se ti dejavnosti najpogosteje opravljata prek različnih informacijskih platform, pri čemer je pogosto prisoten tudi čezmejni element. Na urejenost tržišča bi zato licenca vplivala le v manjši meri, za domače ponudnike, za katere bi edino veljala, pa bi pomenila nesorazmerno administrativno breme.

K 29. členu

Ta člen ureja postopek podelitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov. Ministrstvo, pristojno za turizem, bo v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, pravni osebi, ki bo izpolnila predpisane pogoje, izdalo odločbo o podelitvi licence. Podana je tudi pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta, s katerim bo minister, pristojen za turizem, podrobneje določil vsebino vloge za podelitev licence in vsebino odločbe o podelitvi licence.

K 30. členu

Ta člen ureja odvzem licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov.

K 31. členu

Zaradi zagotavljanja urejenosti na tržišču bo ministrstvo, pristojno za turizem, upravljalo register licenc, izdanih pravnim osebam, ki opravljajo dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov. Podatki, ki se bodo vodili v registru, ne bodo zajemali osebnih podatkov.

K 32. členu

V tem členu so določeni pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov. Glede na veljavno ureditev so ti pogoji zelo poenostavljeni. Najpomembnejša novost je, da bo odpadla zahteva glede stopnje izobrazbe osebe, ki vodi dejavnost in zastopa organizatorja potovanj oziroma agenta. Ta zahteva pomeni glavno oviro za ustanavljanje novih malih turističnih agencij, ki bi obogatile turistično ponudbo, še posebej na manj razvitih turističnih območjih, kjer so za to ugodne danosti.

K 33. členu

Skladno z zahtevami Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu ta člen ureja pogoje za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic, in to tako, da lahko pravne osebe iz držav pogodbenic v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja oziroma prodaje turističnih paketov, če izpolnjujejo pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri so ustanovljene.

K 34. členu

Po podanem predlogu bo moral organizator pri vsaki izvedbi turističnega paketa in povezanega potovalnega aranžmaja doma in v tujini, razen v posebnih primerih, ki jih določa zakon, za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti vodjo poti, če turistični paket ali povezani potovalni aranžma zajema turistično vodenje, pa turističnega vodnika, ki lahko opravlja tudi storitev vodje poti. Zahteva za zagotovitev turističnega vodnika v povezavi z vsebino turističnega paketa glede na veljavno ureditev pomeni novost.

VI. TURISTIČNO VODENJE

K 35. členu

Ta člen ureja opravljanje poklica turističnega vodnika. Pogoj za opravljanje tega poklica ostaja opravljen preizkus znanja, kar izjemoma ne bo veljalo v primeru, če je za vodenje z zakonom določeno posebno znanje (na primer za vodenje v gorah). Izjema je tudi vodenje v muzejih in pri zgodovinskih spomenikih. Ta izjema temelji na sodbi Sodišča EU, ki je razsodilo, da države članice ne smejo zahtevati od turističnih vodnikov, ki spremljajo skupino turistov, da morajo pridobiti posebno nacionalno kvalifikacijo, pri čemer pa je kot izjemo določilo muzeje ali zgodovinske spomenike, ki so primerni za obisk le v spremstvu poklicnega in specializiranega vodnika.

Zaradi večje urejenosti je tudi predlagano, da bo moral turistični vodnik izkaznico turističnega vodnika, katere vsebina je natančno določena, med opravljanjem poklica nositi na vidnem mestu.

K 36. členu

Ta člen ureja pogoje za pridobitev naziva turistični vodnik, upravljanje in vsebino registra turističnih vodnikov in sankcije za vodnike, ki svojih nalog ne opravljajo skladno z zakonom.

Ker bo register turističnih vodnikov, ki ga bo upravljalo ministrstvo, pristojno za turizem, vseboval tudi osebne podatke, je v predlogu zakona določen tudi namen tega registra. Prav tako so določene sankcije za primer ugotovitve strokovnih napak ali nevestnosti turističnega vodnika pri njegovem delu in s tem povezan postopek.

K 37. členu

Ta člen zakona na novo ureja postopek priznanja poklicne kvalifikacije za fizične osebe iz držav pogodbenic. Kot pristojen organ za opravljanje nalog, kakršne so izdaja potrdil slovenskim državljanom o poklicni usposobljenosti v Republiki Sloveniji, izdaja potrdil pravnim osebam o zakonitem opravljanju dejavnosti v Republiki Sloveniji, vodenje evidenc in statističnih podatkov, upravno sodelovanje z drugimi pristojnimi organi držav pogodbenic itd. na področju dejavnosti turističnega vodnika v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic, določa ministrstvo, pristojno za turizem.

K 38. členu

Ta člen ureja pogoje za občasno opravljanje poklica turističnega vodnika za osebe iz držav pogodbenic. Izrecno določa, da državljani držav pogodbenic lahko v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost turističnega vodenja, če v eni izmed držav EU, upošteva tudi določbe zakona, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev, izpolnjujejo pogoje za opravljanje poklica turističnega vodnika. Posebej je tudi določeno, da osebam iz držav pogodbenic, ki v Republiki Sloveniji občasno opravljajo poklic turističnega vodnika, ni treba predhodno priglasiti (notificirati) opravljanja te dejavnosti.

K 39. členu

Predlog zakona, podobno kot veljavni zakon, ureja turistično vodenje na ravni turističnega območja. Po predlogu bodo občine na posameznem turističnem območju lahko predpisale program vodenja, ki obsega posebno znanje. Specifika vodenja se med turističnimi območji zelo razlikuje, zato ni mogoče pripraviti takega programa vodenja, ki bi bil primeren za vse občine oziroma vsa turistična območja, in tudi ne pogojev, ki jih predpišejo občine na tem območju za osebe, ki želijo opravljati poklic turističnega vodnika na turističnem območju. Taka ureditev ne pomeni, da bo v Republiki Sloveniji toliko programov turističnega vodenja in programov usposabljanja za lokalnega turističnega vodnika, kot je občin, saj turistična območja praviloma zajemajo večje število občin.

Z občinskim predpisom o turističnem vodenju tudi ni dopustno omejevati ali izključevati turističnega vodenja, ki ga izvajajo turistični vodniki, vpisani v register turističnih vodnikov, ki ga upravlja ministrstvo, pristojno za turizem, in turistični vodniki iz držav pogodbenic, ki v Republiki Sloveniji občasno opravljajo poklic turističnega vodnika.

Najetje turističnega vodnika turističnega območja tako po veljavni kot tudi po predlagani ureditvi ni predpisano, kar pomeni, da ni mogoče šteti, da se poklic turističnega vodnika turističnega območja šteje za reguliran poklic.

K 40. členu

Ta člen ureja register turističnih vodnikov turističnega območja. Namen tega registra je predvsem obveščanje javnosti o usposobljenih turističnih vodnikih posameznega turističnega območja. Z njim, skladno z medsebojnim dogovorom, upravlja ena izmed občin turističnega

območja. Predlog zakona določa vsebino tega registra in tudi to, da je ta javen ter dostopen prek spletnih strani občine, ki ga vodi.

VII. Nadzor in upravni ukrepi

K 41. členu

Upoštevajoč, da je temeljna naloga davčnega organa pobiranje davkov in da so turistične takse pretežno prihodek občinskega proračuna, se za organ, pristojen za izvajanje nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc iz 16. do 23. člena tega zakona, določa občinski inšpekcijski organ. V primerih, ko ta ni ustanovljen, bo to nalogo lahko opravljal tudi organ, pristojen za finančni nadzor (FURS).

Nadzor nad opravljanjem dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turističnega vodenja, vključno z nadzorom nad nepridobitno naravo turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev iz 27. člena tega zakona bo opravljal organ, pristojen za tržno inšpekcijo.

K 42. členu

Ta člen ureja upravno ukrepanje v primeru neizpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov ter povezanih potovalnih aranžmajev.

VIII. Kazenske določbe

K 43. do 45. členu

Kazenske določbe opredeljujejo globe za ravnanja, ki so v nasprotju s posameznimi določbami zakona, ki urejajo turistično in promocijsko takso, pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turističnega vodenja. Predlagane globe so nižje od tistih v ZSRT, saj so te za posamezne prekrške glede na njihove posledice nesorazmerno visoke.

K 46. členu

V skladu s tretjim odstavkom 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US) prekrškovni organ v hitrem postopku izreče globo v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana globa, če z zakonom ni določeno drugače. Da bi v primeru hujših kršitev omogočili ustrezno sankcioniranje kršilcev, predlog zakona daje pravni temelj tudi za izrekanje globe, višje od najnižje predpisane. Namen te določbe je zagotavljanje učinkovitejšega ukrepanja v primeru hujših kršitev zakona.

IX. Prehodne in končne določbe

K 47. do 49. členu

V tem delu zakona se urejajo razmerja med določbami veljavnega in novega zakona ter vprašanja, povezana z uveljavitvijo novega zakona (veljavnost Strategije slovenskega turizma 2017–2021, nadaljnje delovanje javne agencije oziroma Slovenske turistične organizacije, veljavnost odločb o podelitvi statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma in odločbe oziroma pogodbe o podelitvi javnega pooblastila Turistično gostinski zbornici Slovenije).

K 50. členu

Določen je skrajni rok, v katerem bodo morale občine sprejeti akte, s katerimi bodo uredile področje turistične takse, da bodo imeli ponudniki nastanitvenih storitev dovolj časa za ustrezno oblikovanje svojih cenikov.

K 51. členu

Da bi ublažili posledice deregulacije poklica turistični spremljevalec za osebe, ki so opravile izpit in pridobile ta naziv ter bodo na dan uveljavitve tega zakona vpisane v register turističnih spremljevalcev po veljavnem zakonu, je predlagano, da se jim v obdobju dveh let po uveljavitvi tega zakona pri opravljanju preizkusa znanja za turističnega vodnika prizna opravljene vsebine tega preizkusa.

K 52. členu

Določa se ureditev, da bodo osebe, ki so si pridobile pravico do opravljanja dejavnosti oziroma poklica turističnega vodnika, le-to nemoteno opravljale naprej tudi po uveljavitvi tega zakona.

K 53. in 54. členu

Urejajo se roki za izdajo novih aktov, izdanih na podlagi tega zakona, in določa prenehanje veljavnosti podzakonskih aktov, izdanih na podlagi veljavnega zakona.

K 55. členu

Pojasnjena je uporaba posameznih dosedanjih predpisov. Po podanem predlogu se bo do uveljavitve zakona, ki bo urejal varstvo potrošnikov in s katerim bo v domači pravni red prenesena Direktiva (EU) 2015/2302, za izpolnjevanje pogoja o odgovornosti organizatorja potovanja v primeru insolventnosti iz druge alineje prvega odstavka 32. člena tega zakona lahko uporabljala določba šeste alineje prvega odstavka 36. člena ZSRT. Glede na roke za prenos navedene direktive v domači pravni red bo predlagano prehodno obdobje trajalo najdlje do 30. junija 2018.

K 56. členu

Določa se petnajstdnevni rok za uveljavitev zakona.